

Strasburg, dnia 5.2.2013
COM(2013) 45 final

2013/0025 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy
oraz finansowania terroryzmu**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2013) 21 final}
{SWD(2013) 22 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Podstawa i cele wniosku

Głównym celem proponowanych środków jest wzmocnienie rynku wewnętrznego poprzez zmniejszenie złożoności na poziomie transgranicznym, zabezpieczenie interesów społeczeństwa przed przestępczością i aktami terrorystycznymi, zabezpieczenie dobrobytu gospodarczego Unii Europejskiej poprzez zapewnienie efektywnego otoczenia biznesowego, wniesienie wkładu w stabilność finansową poprzez ochronę solidności, prawidłowego funkcjonowania i integralności systemu finansowego.

Cele te zostaną osiągnięte przez zapewnienie spójności między podejściem unijnym a międzynarodowym, zapewnienie spójności między przepisami krajowymi oraz elastyczności w ich wdrażaniu, a także zapewnienie ukierunkowania przepisów na ryzyko oraz ich dostosowania w celu uwzględnienia nowo powstających zagrożeń.

Ponadto do niniejszego wniosku włącza się przepisy dyrektywy Komisji 2006/70/WE z dnia 1 sierpnia 2006 r. ustanawiającej środki wykonawcze do dyrektywy 2005/60/WE¹ oraz uchyla się w nim tę dyrektywę, poprawiając tym samym zrozumiałość i dostępność ram legislacyjnych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy dla wszystkich zainteresowanych stron.

Zamiarem Komisji jest uzupełnienie obecnego wniosku poprzez wzmocnienie reagowania UE w przypadkach prania pieniędzy. W związku z tym planuje się przedstawienie w 2013 r. wniosku w sprawie harmonizacji prawa karnego w odniesieniu do tego przestępstwa na podstawie art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Kontekst ogólny

Zniesienie barier na rynku wewnętrznym nie tylko ułatwia tworzenie i rozwój działających zgodnie z prawem przedsiębiorstw w całej UE, lecz także może stwarzać większe możliwości w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Przestępcy zajmujący się praniem pieniędzy mogą w związku z tym próbować ukryć lub zamaskować prawdziwy charakter, źródło lub własność danych aktywów oraz przekształcić je w pozornie legalne dochody. Ponadto finansowanie terroryzmu może mieć miejsce zarówno poprzez zgodną z prawem, jak i przestępczą działalność, ponieważ organizacje terrorystyczne angażują się w rodzaje działalności generujące przychody, które same z siebie mogą być zgodne z prawem lub przynajmniej sprawiać wrażenie zgodnych z prawem. Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu stanowią w związku z tym duże zagrożenie dla uczciwości, prawidłowego funkcjonowania, wiarygodności i stabilności systemu finansowego, niosąc potencjalnie poważne konsekwencje dla społeczeństwa ogółem.

Celem przyjęcia prawodawstwa europejskiego była ochrona właściwego funkcjonowania systemu finansowego i rynku wewnętrznego. Zmieniający się charakter zagrożeń związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które stają się łatwiejsze dzięki ciągłemu

---

¹ Dz.U. L 214 z 4.8.2006, s. 29.

² http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/docs/2013_home_006_money_laundering_en.pdf

rozwojowi technologii i środków będących do dyspozycji przestępców, wymaga jednak nieustannego dostosowywania ram prawnych w celu przeciwdziałania takim zagrożeniom.

Na szczeblu UE dyrektywa 2005/60/WE z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu³ (zwana dalej „trzecią dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy”) ustanawia ramy mające na celu ochronę solidności, uczciwości i stabilności instytucji kredytowych i finansowych oraz utrzymanie zaufania do całego systemu finansowego przed czynnikami ryzyka związanymi z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Przepisy UE w dużym stopniu opierają się na standardach międzynarodowych przyjętych przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF), a ponieważ w dyrektywie przyjęto podejście polegające na minimalnej harmonizacji, unijne ramy prawne uzupełniają przepisy przyjęte na szczeblu krajowym.

Na szczeblu międzynarodowym FATF przeprowadziła wnikliwy przegląd międzynarodowych standardów, którego efektem było przyjęcie nowego zbioru zaleceń w lutym 2012 r.

Równoległe z procesem międzynarodowym Komisja Europejska przeprowadziła własny przegląd europejskich ram prawnych. Obecna zmiana dyrektywy stanowi uzupełnienie zmienionych zaleceń FATF, które z kolei stanowią istotne wzmocnienie ram przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W samej dyrektywie w dalszym stopniu zaostrzono elementy zmienionych zaleceń, w szczególności w odniesieniu do zakresu stosowania (poprzez objęcie podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych i podmiotów prowadzących handel towarami progiem 7 500 EUR), informacji o beneficjentach rzeczywistych (które muszą być udostępniane podmiotom zobowiązanym i właściwym organom) oraz przepisów dotyczących sankcji. Uwzględnia ona konieczność zwiększenia skuteczności środków przeciwdziałania praniu pieniędzy poprzez dostosowanie ram prawnych, aby zapewnić przeprowadzanie ocen ryzyka na właściwym poziomie i z zachowaniem niezbędnej elastyczności pozwalającej na dostosowanie się do różnych sytuacji i podmiotów. W związku z tym w dyrektywie ustanawia się wysoki poziom wspólnych standardów, a jednocześnie wymaga się od państw członkowskich, organów nadzoru i podmiotów zobowiązanych przeprowadzenia oceny ryzyka i podjęcia odpowiednich środków ograniczających ryzyko proporcjonalnych do tego ryzyka. Z tego powodu w dyrektywie znajduje się mniej szczegółów dotyczących konkretnych środków, które należy podjąć.

Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek

W celu zapewnienia na szczeblu UE skutecznych ram przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu przyjęto różne instrumenty prawne. Najważniejszymi z nich są następujące akty prawne:

- trzecia dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, obejmująca większość z 40 zaleceń FATF i niektóre z 9 specjalnych zaleceń FATF;
- rozporządzenie (WE) nr 1781/2006 z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie informacji o zlecającym, które towarzyszą przekazom pieniężnym⁴, wdrażające wydane przez FATF zalecenie specjalne VII o przekazach pieniężnych;

³ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15.

⁴ Dz.U. L 345 z 8.12.2006, s. 1.

- rozporządzenie (WE) 1889/2005 z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty⁵, wdrażające wydane przez FATF zalecenie specjalnie IX o przewoźnikach środków pieniężnych;
- dyrektywa 2007/64/WE z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego⁶ (dyrektywa w sprawie usług płatniczych), wdrażająca, w połączeniu z trzecią dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, wydane przez FATF zalecenie specjalne VI o alternatywnych przekazach pieniężnych;
- rozporządzenie (WE) nr 2580/2001 z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu⁷, które wraz z rozporządzeniem (WE) nr 881/2002 z dnia 27 maja 2002 r.⁸ dotyczącym wykonania sankcji nałożonych przez ONZ wobec Al-Kaidy i Talibów wdraża część wydanego przez FATF zalecenia specjalnego III o zamrożeniu mienia należącego do terrorystów.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii

Proponowane dostosowanie ram przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu jest w pełni spójne z polityką UE w innych obszarach. W szczególności:

- w programie sztokholmskim⁹, którego celem jest zbudowanie otwartej i bezpiecznej Europy dla dobra i ochrony obywateli, wzywa się państwa członkowskie i Komisję do dalszego rozwijania wymiany informacji pomiędzy FIU w walce z praniem pieniędzy;
- w strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE¹⁰ zidentyfikowano najpilniejsze wyzwania dla bezpieczeństwa UE w nadchodzących latach i zaproponowano pięć celów strategicznych i konkretne działania na lata 2011–2014 w celu zwiększenia bezpieczeństwa w UE. W strategii uwzględniono także zwalczanie prania pieniędzy i terroryzmu. W szczególności uznano potrzebę aktualizacji unijnych ram przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w celu zwiększenia przejrzystości osób prawnych i porozumień prawnych;
- możliwość wykorzystywania nowych technologii do ukrywania transakcji i zatajania tożsamości sprawia, że państwa członkowskie muszą śledzić rozwój technologii i wspierać stosowanie identyfikacji elektronicznej, podpisu elektronicznego i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych, zgodnie z wnioskiem Komisji dotyczącym rozporządzenia w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym¹¹;

⁵ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 9.

⁶ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

⁷ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 70.

⁸ Dz.U. L 139 z 29.5.2002, s. 9.

⁹ Dz.U. C 115 z 4.5.2010, s. 1.

¹⁰ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE w działaniu: pięć kroków w kierunku bezpieczniejszej Europy” (COM(2012) 673 final).

¹¹ COM(2012) 238/2.

- w marcu 2012 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący zamrożenia i konfiskaty dochodów z przestępstwa w UE¹², którego celem jest zapewnienie wprowadzenia przez państwa członkowskie efektywnego mechanizmu zamrażania i konfiskowania mienia pochodzącego z działalności przestępczej oraz zarządzania nim, przy wsparciu stosownych instytucji oraz zasobów finansowych i ludzkich;
- w odniesieniu do kwestii ochrony danych proponowane doprecyzowania przepisów trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu są w pełni zgodne z podejściem określonym w niedawnych wnioskach Komisji dotyczących ochrony danych¹³, w których szczegółowy przepis¹⁴ upoważnia UE lub państwa członkowskie do ograniczenia, w drodze środka ustawodawczego, zakresu obowiązków i praw określonych w projekcie rozporządzenia z szeregu szczególnych względów, takich jak zapobieganie przestępstwom kryminalnym, prowadzenie dochodzenia w ich sprawie, ich wykrywanie i ściganie;
- w odniesieniu do kwestii sankcji wniosek dotyczący wprowadzenia zbioru niezbędnych przepisów opartych na zasadach w celu zaostrzenia sankcji administracyjnych jest w pełni zgodny z polityką Komisji przedstawioną w komunikacie „Wzmocnienie systemów sankcji w branży usług finansowych”¹⁵;
- w odniesieniu do włączenia społecznego pod względem finansowym uznano fakt, że stosowanie nadmiernie ostrożnego podejścia do zabezpieczeń służących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu może w sposób niezamierzony skutkować wyłączeniem legalnie działających przedsiębiorstw i konsumentów z systemu finansowego. Na szczeblu międzynarodowym¹⁶ przeprowadzono prace w tej kwestii mające na celu zapewnienie wytycznych i wsparcia państwom i ich instytucjom finansowym w opracowywaniu środków przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnych z krajowym celem w zakresie włączenia społecznego pod względem finansowym, nie narażając na szwank istniejących środków, których celem jest zwalczanie przestępczości. Kwestia włączenia społecznego pod względem finansowym jest aktualnie przedmiotem rozważań na szczeblu UE w ramach prac nad pakietem dotyczącym rachunków bankowych;
- w odniesieniu do współpracy z osobami lub organami (w tym z sądami i organami administracji), które zajmują się przeprowadzaniem oceny poboru podatków i wszelkich innych opłat publicznych, stosowaniem środków egzekucyjnych lub ściganiem, lub rozpatrywaniem odwołań w zakresie podatków i wszelkich innych opłat publicznych, wniosek jest zgodny z podejściem dotyczącym zwalczania

¹² Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamrożenia i konfiskaty dochodów pochodzących z działalności przestępczej w Unii Europejskiej (COM(2012) 085 final).

¹³ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania i ścigania ich albo wykonywania kar kryminalnych oraz swobodnego przepływu tych danych (COM(2012) 10 final) oraz wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (COM(2012) 11 final).

¹⁴ Artykuł 21 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

¹⁵ COM(2010) 716 final.

¹⁶ „Anti-money laundering and terrorist financing measures and Financial Inclusion”, FATF czerwiec 2011 r.

oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania¹⁷ stosowanym na szczeblu międzynarodowym poprzez fakt, że zawiera szczególne odniesienie do przestępstw podatkowych jako poważnych przestępstw, które można uznać za przestępstwa źródłowe w stosunku do prania pieniędzy. Udoskonalenie procedur należytej staranności wobec klienta dla celów przeciwdziałania praniu pieniędzy pomoże ponadto w zwalczaniu oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

W kwietniu 2012 r. Komisja przyjęła sprawozdanie dotyczące stosowania trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz wystąpiła do wszystkich zainteresowanych stron o przedstawienie uwag. W sprawozdaniu skoncentrowano się na szeregu zidentyfikowanych kluczowych obszarów tematycznych (obejmujących np. stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka, rozszerzenie zakresu stosowania istniejących ram prawnych, dostosowanie podejścia do środków należytej staranności wobec klienta, wyjaśnienie obowiązku zgłaszania transakcji podejrzanych oraz uprawnień nadzorczych, zacieśnianie współpracy między jednostkami analityki finansowej itd.), wymagających zmiany trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Komisja otrzymała 77 odpowiedzi od organów publicznych, społeczeństwa obywatelskiego, federacji biznesu oraz przedsiębiorstw z różnych branż (w tym z sektora usług finansowych, gier hazardowych, wolnych zawodów, nieruchomości oraz podmiotów świadczących usługi dla funduszy powierniczych i przedsiębiorstw) reprezentujących szerokie grono zainteresowanych stron. Dodatkowe uwagi, stanowiska i wypowiedzi otrzymano poza konsultacjami.

Całościowe wyniki konsultacji¹⁸ ogólnie potwierdzają kwestie i problemy podkreślone w sprawozdaniu Komisji oraz szerokie poparcie dla proponowanego dostosowania do zmienionych standardów FATF i dalszego doprecyzowania niektórych obszarów (tj. ochrony danych i sposobów stosowania przepisów w sytuacjach o charakterze transgranicznym).

Wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Przeprowadzono istotne działania mające na celu uzyskanie dowodów w tym obszarze oraz zapewnienie pełnego zaangażowania różnych zainteresowanych stron.

W szczególności w 2010 r. zewnętrzni konsultanci firmy Deloitte przeprowadzili w imieniu Komisji badanie¹⁹ w celu przeanalizowania stosowania trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

---

¹⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Plan działania zakładający poprawę skuteczności walki z oszustwami podatkowymi i uchylaniem się od opodatkowania”, przyjęty przez Komisję dnia 6 grudnia 2012 r. (COM(2012)722 final).

¹⁸ Sprawozdanie z otrzymanych odpowiedzi jest dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

¹⁹ Badanie jest dostępne na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm.

Ocena skutków

Komisja przeprowadziła ocenę skutków²⁰, w której przeanalizowała możliwe konsekwencje prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. System finansowy, który nie jest w stanie przeciwdziałać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, może prowadzić w szczególności do negatywnych skutków gospodarczych (wynikających z zakłóceń w międzynarodowych przepływach kapitału, ograniczenia inwestycji i mniejszego wzrostu gospodarczego) oraz niestabilności rynku finansowego (wynikającej z niechęci innych pośredników finansowych do angażowania się w działalność gospodarczą, utraty wiarygodności, spadku zaufania oraz ryzyka ostrożnościowego).

Zbadano następujące czynniki stanowiące źródło problemów:

- różnice w stosowaniu obowiązujących przepisów UE w państwach członkowskich prowadzące do obniżonej pewności prawa;
- elementy nieodpowiednie i luki związane z obecnymi przepisami UE;
- niespójność obecnych przepisów z niedawno zmienionymi międzynarodowymi standardami.

Rozwiązanie powyższych problemów wymaga osiągnięcia następujących celów operacyjnych:

- zapewnienia spójności między przepisami krajowymi i w stosownych przypadkach elastyczności ich wdrażania poprzez zaostrzenie i wyjaśnienie obecnych wymogów;
- zapewnienia ukierunkowania przepisów na czynniki ryzyka i ich dostosowania w sposób pozwalający na uwzględnienie nowo powstających zagrożeń poprzez zaostrzenie i wyjaśnienie obecnych wymogów;
- zapewnienia spójności podejścia UE z podejściem stosowanym na szczeblu międzynarodowym poprzez rozszerzenie zakresu stosowania, zaostrzenie i wyjaśnienie obecnych wymogów.

W ocenie skutków stwierdzono, że najlepszymi wariantami prowadzącymi do poprawy istniejącej sytuacji będą następujące rozwiązania:

- *rozszerzenie zakresu stosowania na sektor gier hazardowych*: rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy poza „kasyna”, aby obejmował sektor gier hazardowych;
- *progi dla podmiotów prowadzących handel towarami*: obniżenie progów włączenia do zakresu stosowania i środków należytej staranności wobec klienta dla podmiotów prowadzących handel towarami o dużej wartości z kwoty 15 000 EUR do kwoty 7 500 EUR w przypadku transakcji gotówkowych;
- *systemy sankcji*: wprowadzenie zbioru minimalnych przepisów opartych na zasadach w celu wzmocnienia sankcji administracyjnych;

²⁰ Ocena skutków jest dostępna na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/internal_market/company/financial-crime/index_en.htm

- *porównywalność danych statystycznych*: zaostrzenie i doprecyzowanie wymogów dotyczących gromadzenia danych statystycznych i sprawozdawczości w tym zakresie;
- *ochrona danych*: wprowadzenie do dyrektywy przepisów mających na celu wyjaśnienie wzajemnych oddziaływań między wymogami dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy/ finansowaniu terroryzmu a wymogami dotyczącymi ochrony danych;
- *objęcie zakresem dyrektywy przestępstw podatkowych*: uwzględnienie wyraźnego odniesienia do przestępstw podatkowych jako przestępstw źródłowych;
- *dostępność informacji na temat beneficjenta rzeczywistego*: objęcie wszystkich przedsiębiorstw wymogiem przechowywania informacji na temat ich beneficjentów rzeczywistych;
- *identyfikacja beneficjenta rzeczywistego*: utrzymanie podejścia, w ramach którego wymaga się identyfikacji beneficjenta rzeczywistego począwszy od progu 25 % własności, przy jednoczesnym wyjaśnieniu, do czego odnosi się określenie „próg 25 %”;
- *obowiązki nadzorcze państwa pochodzenia i państwa przyjmującego w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy*: wprowadzenie nowych przepisów wyjaśniających, że oddziały i jednostki zależne znajdujące się w innych państwach członkowskich niż siedziba mają stosować przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy obowiązujące w państwie przyjmującym oraz wzmocnienie mechanizmów współpracy pomiędzy organami nadzoru w państwie pochodzenia i w państwie przyjmującym;
- *współpraca transgraniczna między jednostkami analityki finansowej (FUI)*: wprowadzenie nowych wymogów, które wzmocnią uprawnienia jednostek analityki finansowej i współpracę między nimi;
- *krajowe oceny ryzyka*: wprowadzenie wymogu, aby państwa członkowskie przeprowadzały ocenę ryzyka na szczeblu krajowym oraz podejmowały działania ograniczające ryzyko;
- *środki należytej staranności wobec klienta*: zapewnienie przez państwa członkowskie wymogu stosowania zaostrzonych środków należytej staranności wobec klienta w określonych sytuacjach wysokiego ryzyka oraz jednoczesne umożliwienie państwom członkowskim stosowania uproszczonych środków należytej staranności w sytuacjach mniejszego ryzyka;
- *równoważność systemów państw trzecich*: zniesienie procesu „białej listy”;
- *podejście do nadzoru uwzględniające ryzyko*: szczegółowy przepis w dyrektywie stanowiący, że nadzór można sprawować z uwzględnieniem ryzyka;
- *traktowanie osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne*: wprowadzenie nowych wymogów dotyczących osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne na szczeblu krajowym/ pracujących w organizacjach międzynarodowych, z uwzględnieniem zastosowania niezbędnych środków uwzględniających ryzyko.

Dodatkowo w ocenie skutków przeanalizowano skutki wniosków ustawodawczych dotyczących praw podstawowych. Zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej celem wniosków jest w szczególności zapewnienie ochrony danych osobowych (art. 8 Karty) poprzez wyjaśnienie warunków, zgodnie z którymi można przechowywać i przekazywać dane osobowe. Wnioski nie spowodują wprowadzenia żadnych zmian, a w związku z tym nie wpłyną w jakikolwiek sposób na prawo do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu (art. 47 Karty), którego, jak potwierdził Trybunał Sprawiedliwości (w sprawie C-305/05), nie naruszają przepisy dyrektywy. W należyty sposób uwzględniono poszanowanie życia prywatnego (art. 7), wolność prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16) i zakaz dyskryminacji (art. 21). Ponadto wniosek będzie pośrednio wspomagał ochronę prawa do życia (art. 2 Karty).

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 114 TFUE.

Pomocniczość i proporcjonalność

Zgodnie z zasadą pomocniczości i zasadą proporcjonalności określonymi w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej cele niniejszego wniosku nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie i w związku z tym możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie UE. Wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

W motywie (2) trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy podkreślono konieczność istnienia środków na poziomie UE mających na celu ochronę solidności, rzetelności i stabilności instytucji kredytowych i finansowych oraz zaufania do całego systemu finansowego „w celu uniknięcia przyjęcia przez państwa członkowskie środków ochrony swoich systemów finansowych, które mogłyby kolidować z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego oraz z zasadami państwa prawnego i wspólnotowej polityki publicznej, konieczne jest podjęcie przez Wspólnotę działań w tym obszarze”.

Ponieważ masowy przepływ brudnych pieniędzy może szkodzić stabilności i wiarygodności sektora finansowego oraz stanowić zagrożenie dla rynku wewnętrznego, wszelkie działania podejmowane jedynie na szczeblu krajowym mogłyby spowodować niepożądane skutki na jednolitym rynku UE: brak skoordynowanych przepisów w państwach członkowskich mających na celu ochronę ich systemów finansowych może być niezgodny z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego i skutkować fragmentacją. Działanie UE jest także uzasadnione, aby utrzymać równe szanse w UE poprzez objęcie podmiotów we wszystkich państwach członkowskich spójnemu zbiorowi obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i zwalczania finansowania terroryzmu.

Komisja uważa, że proponowane zmiany przepisów są proporcjonalne do zamierzonych celów. Dzięki określeniu progów włączenia do zakresu stosowania i środków należytej staranności wobec klienta Komisja podjęła działania proporcjonalne do ograniczenia, w stosownych przypadkach, stosowania dyrektywy. Ponadto dyrektywa zezwala na podjęcie przez MŚP pewnych środków zapobiegawczych, proporcjonalnych do charakteru działalności i wielkości podmiotu zobowiązanego. Jednocześnie, dzięki elastycznemu, dostosowanemu do potrzeb podejściu opartym na analizie ryzyka nie powinno być przeszkód, by państwa

członkowskie przyjmowały środki i podejmowały działania niezbędne do przeciwdziałania zagrożeniom, których mogą doświadczyć na szczeblu krajowym. Środki te lepiej odpowiadają określeniu w dyrektywie niż w pełni zharmonizowanym rozporządzeniu, przy włączeniu procesu na szczeblu unijnym w celu zapewnienia większej koordynacji i wypracowania podejść ponadnarodowych, wraz z dalszą harmonizacją w wybranych obszarach, co gwarantuje również osiągnięcie celów UE. Mimo iż zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu obciąża podmioty zobowiązane pewnymi kosztami (koszty te zostały poddane analizie w ocenie skutków), Komisja jest zdania, że korzyści wynikające z zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu będą nadal przewyższać te koszty.

Ocena nowych standardów międzynarodowych rozpocznie się w czwartym kwartale 2013 r. Jeżeli Komisja nie określi wyraźnie w najbliższym czasie pożądanego podejścia UE do ich wdrażania, istnieje ryzyko, że państwa członkowskie UE poddane ocenie jako pierwsze wybiorą rozwiązania, które mogą nie być zbieżne z proponowanym podejściem UE, co spowoduje, że uzgodnienie wspólnych przepisów UE będzie trudniejsze.

Ponadto wraz z przyjęciem zmienionych standardów międzynarodowych Komisja i państwa członkowskie przyjęły zobowiązania (bezpośrednio lub poprzez swoje członkostwo w Grupie Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy lub MONEYVAL) do zapewnienia ich wdrożenia.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Unii Europejskiej.

5. INFORMACJE DODATKOWE

Szczegółowe wyjaśnienie wniosku

Główne zmiany trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy są następujące:

- *rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy*: proponuje się dwie główne zmiany dotyczące zakresu:
  - a) w odniesieniu do podmiotów prowadzących handel towarami o dużej wartości dokonujących płatności gotówkowych obniżenie progu z kwoty 15 000 EUR do kwoty 7 500 EUR. Obecnie podmioty prowadzące handel towarami są objęte zakresem stosowania dyrektywy, jeżeli dokonują płatności gotówkowych w kwocie 15 000 EUR lub wyższej. W następstwie otrzymania informacji od państw członkowskich, że te stosunkowo wysokie progi są wykorzystywane przez przestępców, proponuje się ich obniżenie do kwoty 7 500 EUR. Ponadto nowym wniosku nakłada się na podmioty prowadzące handel wymóg dokładania należytej staranności przy przeprowadzaniu sporadycznej transakcji na kwotę co najmniej 7 500 EUR, co stanowi obniżenie poprzedniego progu wynoszącego 15 000 EUR. Zarówno definicja, jak i próg, wskazują na zaostrzenie środków w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu wspomnianych podmiotów prowadzących handel do prania pieniędzy w UE;

- b) zakres stosowania niniejszej dyrektywy obejmuje „podmioty świadczące usługi w zakresie gier hazardowych” (zgodnie z dyrektywą 2000/31/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego²¹). W ramach obecnej trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zmienionych zaleceń FATF wymaga się, aby jedynie kasyna były objęte zakresem prawodawstwa dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Dowody w UE wskazują, że stwarza to zagrożenie nienależytego wykorzystania przez przestępców innych obszarów gier hazardowych.
- *podejście oparte na analizie ryzyka*: w dyrektywie uznaje się, że przyjęcie podejścia opartego na analizie ryzyka jest skutecznym sposobem identyfikowania i ograniczania ryzyka zagrażającego systemowi finansowemu oraz stabilności gospodarczej w obszarze rynku wewnętrznego ogółem. Nowo zaproponowane środki wymagają wdrożenia środków opartych na dowodach w trzech głównych obszarach, z których każdy zostanie uzupełniony minimalnym wykazem czynników, które należy wziąć pod uwagę, lub wytycznymi, które mają opracować Europejskie Urzędy Nadzoru:
- a) od państw członkowskich wymaga się identyfikowania, rozumienia oraz ograniczania zagrażającego im ryzyka. Działania te można uzupełnić oceną ryzyka przeprowadzaną na poziomie ponadnarodowym (np. przez Europejskie Urzędy Nadzoru lub Europol), a jej wyniki należy udostępniać innym państwom członkowskim i podmiotom zobowiązanym. Działania te stanowiłyby punkt wyjścia dla podejścia opartego na analizie ryzyka i pozwoliłyby uznać, że reakcja w całej UE może opierać się na doświadczeniach krajowych państw członkowskich;
- b) od podmiotów zobowiązanych prowadzących działalność objętą zakresem stosowania niniejszej dyrektywy wymaga się identyfikowania, rozumienia i ograniczania ryzyka, a także dokumentowania i aktualizacji przeprowadzanych ocen ryzyka. Jest to kluczowy element podejścia opartego na analizie ryzyka pozwalający właściwym organom (takim jak organy nadzoru) na przeprowadzanie w państwach członkowskich gruntownego przeglądu oraz lepsze rozumienie decyzji podejmowanych przez podmioty zobowiązane pozostające pod ich nadzorem. Ostatecznie podmioty stosujące podejście oparte na analizie ryzyka będą ponosiły pełną odpowiedzialność za podejmowane przez siebie decyzje;
- c) we wniosku uznaje się, że środki, jakimi dysponują organy nadzoru, można stosować, aby skoncentrować się na obszarach, w których ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu jest większe; stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka oznaczałoby, że dowody wykorzystuje się w celu lepszego ukierunkowania na ryzyko.
- *uproszczone i wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta*: we wniosku wymaga się od podmiotów zobowiązanych podjęcia wzmocnionych środków w przypadku większego ryzyka oraz pozwala się im na stosowanie uproszczonych

---

²¹ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1.

środków w sytuacjach wykazujących mniejsze ryzyko. W odniesieniu do obecnej (trzeciej) dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy przepisy dotyczące uproszczonych zasad należytej staranności uznano za zbyt liberalne, powodujące bezwarunkowe wyłączenie niektórych kategorii klientów lub transakcji z wymagań dotyczących należytej staranności. W związku z tym w zmienionej dyrektywie zaostroża się przepisy dotyczące uproszczonych środków należytej staranności oraz nie dopuszcza się do sytuacji, w których mają zastosowanie wyłączenia. Decyzje w sprawie przypadków, w których powinno się stosować uproszczone zasady należytej staranności oraz sposobów ich stosowania, należy natomiast uzasadniać na podstawie ryzyka, uwzględniając określone minimalne wymogi dotyczące czynników, które należy brać przy tym pod uwagę. W odniesieniu do jednej z sytuacji, w których zawsze należy stosować wzmocnione środki należytej staranności, mianowicie w odniesieniu do osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, przepisy dyrektywy zaostrożono w taki sposób, aby objąć ich zakresem osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne, które sprawują znaczącą funkcję publiczną w danym państwie, oraz osoby pracujące w organizacjach międzynarodowych;

- *informacje o beneficjentach rzeczywistych*: w zmienionej dyrektywie zaproponowano nowe środki mające na celu zapewnienie większej przejrzystości i dostępności informacji o beneficjentach rzeczywistych. Od osób prawnych wymaga się posiadania informacji o ich beneficjentach rzeczywistych. Informacje te powinny być dostępne zarówno dla właściwych organów, jak i dla podmiotów zobowiązanych. W odniesieniu do porozumień prawnych od powierników wymaga się zadeklarowania ich statusu w momencie, kiedy stają się klientami, oraz podobnie wymaga się udostępnienia właściwym organom i podmiotom zobowiązanym informacji o beneficjentach rzeczywistych;
- *równoważność państw trzecich*: w zmienionej dyrektywie usuwa się przepisy dotyczące pozytywnej „równoważności”, ponieważ system należytej staranności wobec klienta w coraz większym stopniu opiera się na ryzyku, a stosowanie wyłączeń na podstawie czynników o charakterze czysto geograficznym ma mniejsze zastosowanie. Zgodnie z obecnymi przepisami trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy wymaga się podejmowania decyzji dotyczących tego, czy państwa trzecie posiadają systemy w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy/ zwalczania finansowania terroryzmu, które są „równoważne” z systemami istniejącymi w UE. Tę informację wykorzystuje się następnie w celu umożliwienia wyłączeń w odniesieniu do określonych aspektów należytej staranności wobec klienta.
- *sankcje administracyjne*: zgodnie z polityką Komisji mającą na celu ujednoczenie sankcji administracyjnych w zmienionej dyrektywie uwzględniono szereg sankcji, których dostępność państwa członkowskie powinny zapewnić w odniesieniu do systematycznych naruszeń kluczowych wymogów dyrektywy, mianowicie stosowania należytej staranności wobec klienta, prowadzenia rejestrów, zgłaszania podejrzanych transakcji oraz przeprowadzania kontroli wewnętrznych;
- *jednostki analityki finansowej*: we wniosku wprowadza się przepisy decyzji Rady 2000/642/WSiSW z dnia 17 października 2000 r. dotyczącej uzgodnień w sprawie współpracy pomiędzy jednostkami wywiadu finansowego państw członkowskich w odniesieniu do wymiany informacji oraz rozszerza się i zacieśnia współpracę;

- *Europejskie Urzędy Nadzoru:* wniosek obejmuje kilka obszarów, w których przewidziano prace prowadzone przez Europejskie Urzędy Nadzoru. W szczególności wzywa się EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW do przeprowadzania oceny i przekazywania opinii na temat ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w UE. Ponadto większy nacisk na podejście oparte na analizie ryzyka wymaga opracowania większej ilości wytycznych dla państw członkowskich oraz instytucji finansowych dotyczących czynników, które należy uwzględnić podczas stosowania uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta oraz wzmocnionych środków należytej staranności wobec klienta oraz podczas stosowania podejścia opartego na analizie ryzyka w odniesieniu do nadzoru. Ponadto Europejskim Urzędowi Nadzoru powierzono opracowanie regulacyjnych standardów technicznych dotyczących kwestii, w których instytucje finansowe muszą dostosować swoje kontrole wewnętrzne do uwzględnienia określonych sytuacji.
- *ochrona danych:* we wniosku znajduje odzwierciedlenie potrzeba zachowania równowagi pomiędzy solidnymi systemami i środkami kontroli, a także środkami zapobiegawczymi przeciwdziałającymi praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a ochroną praw osób, których dane dotyczą.
- *środki transpozycji:* Ze względu na złożoność i zakres wniosku państwa członkowskie są zobowiązane do przekazania tabeli korelacji przepisów prawa krajowego i przepisów dyrektywy.

Europejski Obszar Gospodarczy

Niniejszy wniosek jest istotny dla państw EOG.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego²,

po konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Masowy przepływ brudnych pieniędzy może szkodzić stabilności i wiarygodności sektora finansowego oraz stanowić zagrożenie dla jednolitego rynku, zaś terroryzm uderza w same fundamenty naszego społeczeństwa. Oprócz instrumentów prawnych rezultaty mogą przynieść również działania zapobiegawcze prowadzone poprzez system finansowy.
- (2) Działania przestępców i ich wspólników podejmowane w celu ukrycia pochodzenia dochodów z przestępstwa lub przeznaczenia pieniędzy pochodzących z legalnych lub nielegalnych źródeł na cele terrorystyczne mogą stanowić poważne zagrożenie dla solidności, rzetelności i stabilności instytucji kredytowych i finansowych oraz dla zaufania do całego systemu finansowego. Jeśli na poziomie Unii nie zostaną przyjęte określone środki koordynujące, osoby zajmujące się praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu mogą się starać wykorzystywać swobodę przepływu kapitału i swobodę świadczenia usług finansowych, które stanowią część zintegrowanego obszaru finansowego, aby ułatwić sobie prowadzenie działalności przestępczej.

---

¹ Dz.U. C [...] z [...], s.

² Dz.U. C [...] z [...], s.

³ Dz.U. C [...] z [...], s.

- (3) Niniejsza dyrektywa jest czwartą dyrektywą dotyczącą zagrożeń wynikających z prania pieniędzy. W dyrektywie Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy⁴ zdefiniowano pranie pieniędzy w kontekście przestępstw narkotykowych oraz nałożono obowiązki wyłącznie na sektor finansowy. W dyrektywie 2001/97/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z grudnia 2001 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/308/EWG⁵ rozszerzono zakres stosowania, zarówno pod względem przestępstw, jak i zawodów i działalności objętych tym zakresem. W czerwcu 2003 r. Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy przeprowadziła przegląd swoich zaleceń w celu uwzględnienia finansowania terroryzmu, a ponadto przedstawiła bardziej szczegółowe zalecenia dotyczące identyfikacji i weryfikacji klientów; sytuacji, w których wyższe ryzyko prania pieniędzy może uzasadniać stosowanie wzmocnionych środków, a także sytuacji, w których niższe ryzyko może uzasadniać przeprowadzanie mniej rygorystycznych kontroli. Zmiany te znalazły odzwierciedlenie w dyrektywie 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu⁶ oraz w dyrektywie Komisji 2006/70/WE z dnia 1 sierpnia 2006 r. ustanawiającej środki wykonawcze do dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do definicji „osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne”, jak również w odniesieniu do technicznych kryteriów stosowania uproszczonych zasad należytej staranności wobec klienta oraz wyłączenia z uwagi na działalność finansową prowadzoną w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie⁷.
- (4) Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu odbywa się często w kontekście międzynarodowym. Środki przyjęte wyłącznie na szczeblu krajowym, a nawet Unii Europejskiej, bez uwzględnienia koordynacji i współpracy na szczeblu międzynarodowym, miałyby bardzo ograniczone skutki. Dlatego środki przyjmowane przez Unię Europejską w tej dziedzinie powinny być zgodne z innymi działaniami podjętymi w ramach innych forów międzynarodowych. W działaniach Unii Europejskiej należy nadal uwzględniać w sposób szczególny zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, która jest wiodącym organem międzynarodowym aktywnie prowadzącym walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W celu wzmocnienia skuteczności zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu należy dostosować dyrektywy 2005/60/WE i 2006/70/WE do nowych zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy przyjętych i rozszerzonych w lutym 2012 r.
- (5) Ponadto wykorzystywanie systemu finansowego do kierowania pieniędzmi pochodzącymi z przestępstwa, a nawet z legalnego źródła na cele terrorystyczne stwarza wyraźne ryzyko dla integralności, prawidłowego funkcjonowania, wiarygodności i stabilności systemu finansowego. W związku z tym środkami zapobiegawczymi określonymi w niniejszej dyrektywie należy objąć nie tylko manipulowanie pieniędzmi pochodzącymi z przestępstwa, ale także gromadzenie pieniędzy lub mienia na cele terrorystyczne.

⁴ Dz.U. L 166 z 28.6.1991, s. 77.

⁵ Dz.U. L 344 z 28.12.2001, s. 76.

⁶ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 15.

⁷ Dz.U. L 214 z 4.8.2006, s. 29.

- (6) Duże płatności gotówkowe wiążą się z dużym ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W celu zwiększenia nadzoru oraz ograniczenia ryzyka, z jakim wiążą się płatności gotówkowe, osoby fizyczne lub prawne prowadzące handel towarami powinny być objęte niniejszą dyrektywą w takim zakresie, w jakim dokonują płatności gotówkowych, lub je otrzymują, na kwotę 7 500 EUR lub wyższą. Państwa członkowskie mogą zdecydować o przyjęciu bardziej rygorystycznych przepisów, w tym niższych progów.
- (7) Prawnicy wykonujący wolne zawody, zgodnie z definicją stosowaną przez państwa członkowskie, powinni podlegać przepisom dyrektywy w przypadku udziału w transakcjach finansowych lub korporacyjnych, włączając w to świadczenie usług doradztwa podatkowego, wówczas gdy istnieje największe ryzyko nadużywania usług świadczonych przez tych prawników do celów legalizowania dochodów pochodzących z działalności przestępczej lub do celów finansowania terroryzmu. Powinny jednak istnieć wyłączenia z obowiązku zgłaszania informacji uzyskanych przed rozpoczęciem, w czasie lub po zakończeniu postępowania sądowego albo przy ustalaniu sytuacji prawnej klienta. W związku z tym doradztwo prawne powinno nadal podlegać obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej, chyba że doradca prawny bierze udział w praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, porada prawna jest udzielana w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu lub prawnik wie, że klient zwraca się o poradę prawną do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
- (8) Bezpośrednio porównywalne usługi należy traktować w ten sam sposób, gdy świadczą je przedstawiciele zawodów, którzy są objęci niniejszą dyrektywą. W celu zapewnienia przestrzegania praw zagwarantowanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej w przypadku audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych, którzy w niektórych państwach członkowskich mogą występować w obronie klienta lub reprezentować go podczas postępowania sądowego, lub ustalać sytuację prawną klienta informacje, które uzyskują w trakcie wykonywania powyższych zadań nie powinny podlegać obowiązkowi zgłaszania zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (9) Należy wyraźnie podkreślić, że „przestępstwa podatkowe” dotyczące podatków bezpośrednich i pośrednich objęte są zakresem szerokiej definicji „działalności przestępczej” określonej w niniejszej dyrektywie zgodnie ze zmienionymi zaleceniami Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy.
- (10) Istnieje potrzeba identyfikacji każdej osoby fizycznej będącej właścicielem osoby prawnej lub sprawującej nad nią kontrolę. Podczas gdy wskazanie procentowego udziału w spółce nie doprowadzi automatycznie do wskazania beneficjenta rzeczywistego, jest to czynnik dowodowy, który należy wziąć pod uwagę. Identyfikacja i weryfikacja beneficjentów rzeczywistych powinna obejmować w stosownych przypadkach osoby prawne będące właścicielami innych osób prawnych, a ponadto należy w nich przeanalizować łańcuch własności do czasu znalezienia osoby fizycznej będącej właścicielem osoby prawnej będącej klientem lub sprawującej nad nią kontrolę.
- (11) Konieczność posiadania dokładnych i aktualnych danych dotyczących beneficjenta rzeczywistego jest kluczowym czynnikiem śledzenia przestępców, którzy w przeciwnym razie mogliby ukryć swoją tożsamość w strukturze korporacyjnej.

Państwa członkowskie powinny w związku z tym dopilnować, aby przedsiębiorstwa zachowywały dane dotyczące swoich beneficjentów rzeczywistych i udostępniały je właściwym organom oraz podmiotom zobowiązanych. Ponadto powiernicy powinny deklarować swój status podmiotom zobowiązanych.

- (12) Niniejszą dyrektywę należy również stosować do działalności objętych nią podmiotów zobowiązanych prowadzonej przez internet.
- (13) Obawy budzi wykorzystanie sektora gier hazardowych w celu legalizowania dochodów pochodzących z działalności przestępczej. W celu ograniczenia ryzyka, z jakim wiąże się działalność wspomnianego sektora, oraz zapewnienia równych warunków podmiotom świadczącym usługi w zakresie gier hazardowych, należy nałożyć obowiązek na wszystkie podmioty świadczące usługi w zakresie gier hazardowych dotyczący stosowania należytej staranności wobec klienta w odniesieniu do pojedynczych transakcji na kwoty w wysokości co najmniej 2 000 EUR. Państwa członkowskie powinny uwzględnić stosowanie wspomnianego progu w odniesieniu do odbierania wygranych, jak również obstawiania stawek. Podmioty świadczące usługi w zakresie gier hazardowych w lokalach fizycznych (np. w kasynach i domach gier) powinny zapewnić możliwość powiązania należytej staranności wobec klienta, pod warunkiem stosowania jej w momencie wejścia do lokalu, z transakcjami przeprowadzanymi przez klienta w tym lokalu.
- (14) Ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu nie jest takie samo w każdym przypadku. W związku z tym należy stosować podejście oparte na analizie ryzyka. Podejście oparte na analizie ryzyka nie jest wariantem nadmiernie liberalnym dla państw członkowskich i podmiotów zobowiązanych. Obejmuje ono podejmowanie decyzji w oparciu o dowody w celu lepszej identyfikacji ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu zagrażającego Unii Europejskiej oraz podmiotom prowadzącym działalność na jej terytorium.
- (15) U podstaw podejścia opartego na analizie ryzyka znajduje się konieczność identyfikacji, zrozumienia i ograniczenia przez państwa członkowskie dotyczącego je ryzyka w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Znaczenie ponadnarodowego podejścia do identyfikacji ryzyka zostało uznane na szczeblu międzynarodowym i w związku z tym Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego) (dalej zwany „EUNB”) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylenia decyzji Komisji 2009/78/WE⁸, Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) (zwany dalej „EUNUiPPE”) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE⁹ oraz Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (zwany dalej „EUNGiPW”) ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w

---

⁸ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12.

⁹ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48.

sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/77/WE¹⁰ powinny otrzymać zadanie wydania opinii w kwestii czynników ryzyka wpływających na sektor finansowy.

- (16) Wyniki ocen ryzyka przeprowadzanych na szczeblu państw członkowskich należy w stosowanych przypadkach udostępnić podmiotom zobowiązanym w celu umożliwienia im identyfikacji, zrozumienia i ograniczenia własnych czynników ryzyka.
- (17) W celu lepszego zrozumienia i ograniczenia czynników ryzyka na szczeblu Unii Europejskiej państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach udostępniać wyniki swoich ocen ryzyka sobie wzajemnie, a także Komisji oraz EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW.
- (18) Stosując przepisy niniejszej dyrektywy właściwe jest uwzględnienie cech charakterystycznych i potrzeb małych podmiotów zobowiązanych objętych jej zakresem oraz zapewnienie traktowania odpowiadającego szczególnym potrzebom takich podmiotów i charakterowi prowadzonej przez nie działalności.
- (19) Ryzyko jako takie ma zmienny charakter, a elementy zmienne, zarówno pojedynczo, jak i łącznie, mogą zwiększać lub zmniejszać możliwe ryzyko, wpływając tym samym na właściwy poziom środków zapobiegawczych, takich jak środki należytej ostrożności wobec klienta. Istnieją zatem okoliczności, w których należy stosować wzmocnione środki należytej staranności, oraz inne okoliczności, w których stosowne mogą być uproszczone środki należytej staranności.
- (20) Należy uznać, że niektóre sytuacje stanowią większe ryzyko w zakresie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Chociaż należy ustalać tożsamość i profil działalności wszystkich klientów, występują przypadki, w których wymagane są szczególnie rygorystyczne procedury identyfikacji i weryfikacji klienta.
- (21) Dotyczy to szczególnie stosunków gospodarczych z osobami, które zajmują lub zajmowały ważne stanowiska publiczne, szczególnie osobami pochodzącymi z państw, w których szerzy się korupcja. Tego typu stosunki mogą narazić szczególnie sektor finansowy na poważne ryzyko utraty wiarygodności i ryzyko prawne. Międzynarodowe starania na rzecz walki z korupcją również uzasadniają zwrócenie szczególnej uwagi na takie przypadki oraz zastosowanie właściwych wzmocnionych środków należytej staranności wobec klienta w odniesieniu do osób pełniących obecnie lub w przeszłości eksponowane funkcje w kraju lub za granicą oraz pracowników najwyższego szczebla w organizacjach międzynarodowych.
- (22) Uzyskanie zgody osób zarządzających wyższego szczebla na nawiązanie stosunków gospodarczych nie musi we wszystkich przypadkach oznaczać zgody ze strony organów spółki. Powinno być możliwe udzielenie takiej zgody przez osobę posiadającą wystarczającą wiedzę na temat narażenia instytucji na ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz wystarczający szczebel w hierarchii, aby podejmować decyzje wpływające na narażenie na ryzyko.

---

¹⁰ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

- (23) W celu uniknięcia powtarzania procedur identyfikacji klienta, co prowadzi do opóźnień i nieefektywności w działalności gospodarczej, należy zezwolić na wprowadzanie do pomiotów zobowiązanych klientów, których identyfikację przeprowadzono gdzie indziej, pod warunkiem zastosowania właściwych środków bezpieczeństwa. W przypadkach, w których podmiot zobowiązany korzysta z usług osoby trzeciej, ostateczną odpowiedzialność za zastosowanie wobec klienta procedury należytej staranności ponosi podmiot zobowiązany, do którego klient zostaje wprowadzony. Osoba trzecia lub osoba wprowadzająca klienta również powinna ponosić własną odpowiedzialność za spełnienie wymogów określonych w niniejszej dyrektywie, w tym wymogu zgłaszania podejrzanych transakcji oraz prowadzenia rejestrów w zakresie, w jakim łączą je stosunki z klientem objętym niniejszą dyrektywą.
- (24) W przypadku zaistnienia stosunków pośrednictwa lub zlecenia zadań podmiotom zewnętrznym na podstawie umowy pomiędzy podmiotami zobowiązanymi a zewnętrznymi osobami fizycznymi lub prawnymi, których nie obejmuje niniejsza dyrektywa, jakiegokolwiek zobowiązania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu ciążyące na tych pośrednikach lub podmiotach zewnętrznych jako stanowiących część podmiotów zobowiązanych mogą wynikać wyłącznie z umowy, a nie z niniejszej dyrektywy. Odpowiedzialność za przestrzeganie niniejszej dyrektywy powinna spoczywać na podmiocie zobowiązanym objętym niniejszą dyrektywą.
- (25) Wszystkie państwa członkowskie ustanowiły lub powinny ustanowić jednostki analityki finansowej odpowiedzialne za gromadzenie i analizowanie informacji przez nie otrzymywanych w celu ustalenia powiązań między podejrzаныmi transakcjami a leżącą u ich podstaw działalnością przestępczą w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz ich zwalczania. Podejrzane transakcje należy zgłaszać jednostkom analityki finansowej, które powinny pełnić rolę krajowych ośrodków przyjmowania, analizowania i ujawniania właściwym organom raportów o podejrzanych transakcjach oraz innych informacji dotyczących możliwego prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Wymóg ten nie powinien narzucać państwom członkowskim obowiązku zmiany istniejących systemów zgłaszania, jeżeli zgłoszenie odbywa się za pośrednictwem prokuratury lub innych organów ścigania, o ile informacja przekazywana jest jednostkom analityki finansowej niezwłocznie i z zachowaniem jej pierwotnej formy i treści, umożliwiając im należyte wykonywanie ich zadań, w tym w zakresie międzynarodowej współpracy z innymi jednostkami analityki finansowej.
- (26) Bez uszczerbku dla ogólnego zakazu przeprowadzania transakcji podejrzanych podmioty zobowiązane mogą przeprowadzać transakcje podejrzane przed poinformowaniem właściwych organów, jeżeli zaniechanie ich przeprowadzenia jest niemożliwe lub może szkodzić działaniom mającym na celu wykrycie osób czerpiących korzyści z podejrzewanej operacji prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Odstępstwo to nie powinno jednak naruszać zobowiązań międzynarodowych przyjętych przez państwa członkowskie w zakresie bezzwłocznego zamrażania środków i innych aktywów należących do terrorystów, organizacji terrorystycznych lub podmiotów finansujących terroryzm, zgodnie z odpowiednimi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

- (27) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczenia właściwego organu samorządu zawodowego dla zawodów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit a), b) i d), jako organu, do którego należy kierować informacje w pierwszej kolejności w miejsce jednostki analityki finansowej. Zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka system przekazywania informacji w pierwszej kolejności do organu samorządu zawodowego stanowi istotne zabezpieczenie mające na celu wspieranie ochrony podstawowych praw w odniesieniu do obowiązków zgłaszania mających zastosowanie do prawników.
- (28) W przypadkach, w których państwo członkowskie podejmuje decyzję o skorzystaniu z wyłączeń przewidzianych w art. 33 ust. 2, może ono zezwolić organowi samorządu zawodowego reprezentującemu osoby, o których mowa w tym artykule, na nieprzekazywanie jednostce analityki finansowej żadnych informacji otrzymanych od tych osób w okolicznościach określonych w tym artykule lub wymagać od tego organu takiego postępowania.
- (29) Stwierdzono szereg przypadków, w których pracownicy zgłaszający swoje podejrzenia odnośnie do prania pieniędzy, spotykali się z groźbami lub wrogimi działaniami. Chociaż niniejsza dyrektywa nie może ingerować w procedury sądowe państw członkowskich, jest to sprawa o zasadniczym znaczeniu dla skuteczności systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Państwa członkowskie powinny mieć świadomość istnienia tego problemu i uczynić wszystko, co w ich mocy, aby ochronić pracowników przed tego rodzaju groźbami lub wrogimi działaniami.
- (30) Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych¹¹, wdrożona do prawa krajowego, ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy.
- (31) Niektóre aspekty wdrożenia niniejszej dyrektywy wymagają gromadzenia, analizy, przechowywania i przekazywania danych. Przetwarzanie danych osobowych powinno być dozwolone w celu wywiązania się z obowiązków nałożonych niniejszą dyrektywą, w tym: zastosowania środków należytej staranności wobec klienta, bieżącego monitorowania, przeprowadzania dochodzeń w sprawie niezwykłych i podejrzanych transakcji oraz ich zgłaszania, identyfikacji beneficjenta rzeczywistego osoby prawnej lub porozumienia prawnego, przekazywania informacji przez właściwe organy i instytucje finansowe. Dane osobowe podlegające gromadzeniu powinny być ograniczone do danych absolutnie niezbędnych do spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy i nie powinny być dalej przetwarzane w sposób niezgodny z dyrektywą 95/46/WE. W szczególności dalsze przetwarzanie danych osobowych do celów zarobkowych powinno być ściśle zabronione.
- (32) Wszystkie państwa członkowskie uznają, że zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu leży w ich interesie publicznym.
- (33) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, z uwzględnieniem przepisów decyzji ramowej 2008/977/WSiSW.

---

¹¹ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

- (34) Prawo dostępu do danych osób, których dane dotyczą, ma zastosowanie do danych osobowych przetwarzanych do celów niniejszej dyrektywy. Dostęp osób, których dane dotyczą, do informacji zawartych w raporcie o podejrzanej transakcji, poważnie ograniczyłby jednak skuteczność walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Ograniczenia tego prawa zgodnie z zasadami ustanowionymi w art. 13 dyrektywy 95/46/WE mogą być zatem uzasadnione.
- (35) Osoby, które dokonują jedynie konwersji dokumentów papierowych na dane w formie elektronicznej i działają na podstawie umowy z instytucją kredytową lub finansową, nie są objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy; nie jest nim również objęta jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna, która jedynie dostarcza instytucjom kredytowym lub finansowym systemów przesyłania komunikatów lub systemów wsparcia na potrzeby przekazywania środków, lub systemów rozliczeniowych i rozrachunkowych.
- (36) Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu są problemami o skali międzynarodowej, dlatego wysiłki na rzecz ich zwalczania winny mieć charakter globalny. W przypadku gdy instytucje kredytowe i finansowe Unii posiadają oddziały i jednostki zależne w państwach trzecich, gdzie występują luki w przepisach w tej dziedzinie, powinny one stosować standardy Unii w celu uniknięcia stosowania całkiem odmiennych standardów w ramach instytucji lub grupy instytucji lub, jeśli zastosowanie przedmiotowych standardów jest niemożliwe, powiadomić o tym właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia.
- (37) Należy przekazywać podmiotom zobowiązanym informacje zwrotne dotyczące użyteczności przekazywanych przez nie raportów o podejrzanym transakcjach i działań następczych podejmowanych w ich wyniku, o ile jest to wykonalne. Aby umożliwić przekazywanie informacji zwrotnych oraz przegląd skuteczności systemów zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, państwa członkowskie powinny prowadzić i doskonalić odpowiednie statystyki. W celu dalszej poprawy jakości i spójności danych statystycznych gromadzonych na poziomie Unii Komisja powinna monitorować sytuację w całej UE w odniesieniu do walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu oraz publikować regularne przeglądy.
- (38) Właściwe organy powinny dopilnować, aby w odniesieniu do kantorów wymiany walut, podmiotów świadczących usługi dla funduszy powierniczych lub przedsiębiorstw, a także podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, osoby, które faktycznie kierują działalnością takich podmiotów, oraz rzeczywisti beneficjenci takich podmiotów byli osobami posiadającymi odpowiednie kompetencje i odpowiednią reputację. Kryteria oceny, czy dana osoba jest osobą posiadającą odpowiednie kompetencje i odpowiednią reputację, powinny przynajmniej odzwierciedlać potrzebę ochrony tych podmiotów przed wykorzystywaniem ich przez osoby zarządzające nimi lub ich beneficjentów rzeczywistych do celów przestępczych.
- (39) Biorąc pod uwagę międzynarodowy charakter prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, niezmiernie ważne są koordynacja i współpraca między jednostkami analityki finansowej UE. Kwestię przedmiotowej współpracy poruszono dotychczas jedynie w decyzji Rady 2000/642/WSiSW z dnia 17 października 2000 r. dotyczącej uzgodnień w sprawie współpracy pomiędzy jednostkami wywiadu finansowego

państw członkowskich w odniesieniu do wymiany informacji¹². W celu zapewnienia lepszej koordynacji i współpracy między jednostkami analityki finansowej, a w szczególności w celu zapewnienia przekazywania raportów o podejrzanych transakcjach jednostkom analityki finansowej państw członkowskich, w których będą one najbardziej użyteczne, w niniejszej dyrektywie należy uwzględnić dalej idące i zaktualizowane zasady.

- (40) Usprawnienie wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej w obrębie UE jest szczególnie istotne w obliczu międzynarodowego charakteru prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Państwa członkowskie powinny zachęcać do korzystania z bezpiecznych urządzeń w celu wymiany informacji, zwłaszcza ze zdecentralizowanej sieci komputerowej FIU.net oraz technologii, jakie oferuje przedmiotowa sieć.
- (41) Z uwagi na znaczenie walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu państwa członkowskie powinny ustanowić w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Państwa członkowskie posiadają obecnie szereg różnych środków i sankcji administracyjnych w przypadku naruszenia kluczowych środków zapobiegawczych. Przedmiotowa różnorodność może mieć negatywny wpływ na działania mające na celu walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu i istnieje ryzyko, że reakcja Unii ulegnie fragmentaryzacji. W związku z tym niniejsza dyrektywa powinna obejmować szereg środków i sankcji administracyjnych dostępnych dla państw członkowskich w przypadku systematycznych naruszeń wymagań związanych z środkami należytej staranności wobec klienta, prowadzeniem rejestrów, zgłaszaniem podejrzanych transakcji oraz kontrolami wewnętrznymi podmiotów zobowiązanych. Przedmiotowy zakres środków i sankcji powinien być wystarczająco szeroki, aby umożliwić państwom członkowskim i właściwym organom branie pod uwagę różnic między podmiotami zobowiązanymi, w szczególności między instytucjami finansowymi a innymi podmiotami zobowiązanymi, pod względem ich wielkości, charakterystyki i obszarów działalności. Przy stosowaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zagwarantować, że podejmowanie środków i sankcji administracyjnych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz sankcji karnych zgodnie z prawem krajowym nie stanowi naruszenia zasady *ne bis in idem*.
- (42) Standardy techniczne w zakresie usług finansowych powinny zapewniać spójną harmonizację oraz należytą ochronę deponentów, inwestorów i konsumentów w całej Unii. Biorąc pod uwagę, że EUNB, EUNUIPPE i EUNGiPW są organami dysponującymi wysoko specjalistyczną wiedzą, efektywnym i właściwym rozwiązaniem jest powierzenie im zadania opracowania projektów regulacyjnych standardów technicznych, które nie przewidują alternatywnych wariantów polityki, celem ich przedłożenia Komisji.
- (43) Komisja powinna przyjąć projekty regulacyjnych standardów technicznych opracowane przez EUNB, EUNUIPPE i EUNGiPW zgodnie z art. 42 niniejszej dyrektywy za pomocą aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

---

¹² Dz.U. L 271 z 24.10.2000, s. 4.

- (44) Z uwagi na bardzo istotne zmiany, które należałoby wprowadzić w dyrektywie 2005/60/WE i w dyrektywie 2006/70/WE, powinno się połączyć i zastąpić przedmiotowe dyrektywy w celu zachowania przejrzystości i spójności.
- (45) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, to jest ochrona systemu finansowego za pomocą zapobiegania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, dochodzenia i wykrywania tych przypadków, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, gdyż poszczególne podejmowane przez państwa członkowskie środki ochrony ich systemów finansowych mogłyby kolidować z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego oraz z zasadami państwa prawa i polityki publicznej Unii, oraz w związku z tym, że ze względu na zakres i efekty działania można go lepiej osiągnąć na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego celu.
- (46) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności w odniesieniu do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawa do ochrony danych osobowych, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, zakazu dyskryminacji, prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu oraz prawa do obrony.
- (47) Zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zakazującym dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn państwa członkowskie muszą zapewnić wdrożenie niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do ocen ryzyka w kontekście środków należytej staranności wobec klienta, z poszanowaniem tej zasady.
- (48) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do dołączania, w uzasadnionych przypadkach, do powiadomienia o środkach transpozycji co najmniej jednego dokumentu wyjaśniającego związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

SEKCJA 1

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

1. Państwa członkowskie zapewniają obowiązywanie zakazu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.
2. Do celów niniejszej dyrektywy za pranie pieniędzy uznaje się następujące czyny popełnione umyślnie:
  - a) konwersję lub przekazywanie mienia, ze świadomością, że pochodzi ono z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrywania lub zatajania nielegalnego pochodzenia tego mienia albo udzielenia pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności, dla umożliwienia jej uniknięcia konsekwencji prawnych takiego działania;
  - b) ukrycie lub zatajenie prawdziwego charakteru mienia, jego źródła, miejsca położenia, rozporządzania nim, przemieszczania, własności lub praw do mienia, ze świadomością, że mienie to pochodzi z działalności przestępczej lub z udziału w takiej działalności;
  - c) nabycie, posiadanie lub korzystanie z mienia, ze świadomością w momencie jego otrzymania, że mienie to pochodzi z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności;
  - d) udział lub współdziałanie w popełnieniu, usiłowanie popełnienia oraz pomocnictwo, podżeganie, ułatwianie oraz doradzanie przy popełnieniu czynów określonych w lit. a), b) i c).
3. Pranie pieniędzy zachodzi również w przypadku, gdy działania, w ramach których uzyskano mienie mające stać się przedmiotem prania, miały miejsce na terytorium innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego.
4. Do celów niniejszej dyrektywy „finansowanie terroryzmu” oznacza bezpośrednio lub pośrednio dostarczanie lub gromadzenie funduszy wszelkimi sposobami z zamiarem ich użycia lub ze świadomością, że mają zostać użyte, w całości lub w części, w celu popełnienia któregośkolwiek z przestępstw określonych w art. 1–4 decyzji ramowej Rady 2002/475/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania

terroryzmu¹³, zmienionej decyzją ramową Rady 2008/919/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r¹⁴.

5. Świadomość, zamiar lub cel stanowiące znamiona działań określonych w ust. 2 i 4 mogą zostać ustalone na podstawie obiektywnych okoliczności faktycznych.

Artykuł 2

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do następujących podmiotów zobowiązanych:
- 1) instytucji kredytowych;
  - 2) instytucji finansowych;
  - 3) następujących osób prawnych lub fizycznych podczas wykonywania ich działalności zawodowej:
    - a) audytorów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych;
    - b) notariuszy oraz prawników wykonujących wolne zawody, gdy uczestniczą, działając w imieniu i na rzecz swojego klienta, w transakcjach finansowych lub transakcjach dotyczących nieruchomości lub gdy udzielają klientowi pomocy w planowaniu lub przeprowadzaniu transakcji dotyczących:
      - (i) kupna i sprzedaży nieruchomości lub podmiotów gospodarczych;
      - (ii) zarządzania pieniędzmi, papierami wartościowymi lub innymi aktywami;
      - (iii) otwierania rachunków bankowych, rachunków oszczędnościowych lub rachunków papierów wartościowych i zarządzania nimi;
      - (iv) organizacji wkładu niezbędnego do tworzenia, prowadzenia działalności spółek lub zarządzania nimi;
      - (v) tworzenia, prowadzenia działalności funduszy powierniczych, spółek albo podobnych struktur lub zarządzania nimi;
    - c) podmiotów świadczących usługi na rzecz funduszy powierniczych lub przedsiębiorstw, nieobjętych lit. a) lub b);
    - d) pośredników w obrocie nieruchomościami, w tym pośredników wynajmu nieruchomości;
    - e) innych osób fizycznych lub prawnych prowadzących handel towarami, jedynie w zakresie, w jakim płatności są dokonywane lub przyjmowane w gotówce w kwocie 7 500 EUR lub wyższej, bez względu na to, czy

¹³ Dz.U. L 164 z 22.6.2002, s. 3.

¹⁴ Dz.U. L 330 z 9.12.2008, s. 21-23.

transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być wzajemnie ze sobą powiązane;

f) podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych.

2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wyłączeniu z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy osób fizycznych i prawnych, które prowadzą działalność finansową w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie, gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, pod warunkiem, że dana osoba fizyczna lub prawna spełnia wszystkie następujące kryteria:

- a) działalność finansowa jest ograniczona pod względem wartości bezwzględnych;
- b) działalność finansowa jest ograniczona pod względem transakcji;
- c) działalność finansowa nie jest działalnością główną;
- d) działalność finansowa jest działalnością pomocniczą bezpośrednio związaną z działalnością podstawową;
- e) działalność główna nie jest działalnością, o której mowa w ust. 1, z wyłączeniem działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 3) lit. e);
- f) działalność finansowa realizowana jest wyłącznie na rzecz klientów korzystających z działalności głównej i nie jest oferowana na szerszą skalę.

Poprzedni akapit nie ma zastosowania do osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność w zakresie świadczenia usług przekazu pieniężnego określonych w art. 4 ust. 13 dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE¹⁵.

3. Do celów ust. 2 lit. a) państwa członkowskie wymagają, aby obroty ogółem z działalności finansowej nie przekraczały progu, który musi być wystarczająco niski. Próg ten ustalany jest na szczeblu krajowym dla poszczególnych rodzajów działalności finansowej.

4. Do celów ust. 2 lit. b) państwa członkowskie stosują górny próg na klienta i dla pojedynczej transakcji, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji wydających się być powiązane. Próg ten ustalany jest na szczeblu krajowym dla poszczególnych rodzajów działalności finansowej. Jest on wystarczająco niski w celu zapewnienia niepraktycznego i nieefektywnego charakteru danych rodzajów transakcji jako metody prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i nie przekracza 1 000 EUR.

---

¹⁵ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

5. Do celów ust. 2 lit. c) państwa członkowskie wymagają, aby obroty z działalności finansowej nie przekraczały 5 % całkowitych obrotów danej osoby prawnej lub osoby fizycznej.
6. Oceniając ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu do celów niniejszego artykułu, państwa członkowskie zwracają szczególną uwagę na wszelką działalność finansową, w odniesieniu do której, ze względu na jej charakter, uznaje się za szczególnie prawdopodobne wykorzystywanie jej lub nadużywanie jej w celu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
7. Wszelkie decyzje przyjmowane na mocy niniejszego artykułu określają zawierają ich uzasadnienie. Państwa członkowskie zapewniają możliwość cofnięcia takich decyzji w razie zmiany okoliczności.
8. Państwa członkowskie wprowadzają monitorowanie oparte na analizie ryzyka lub stosują inne odpowiednie środki w celu dopilnowania, aby wyłączenie przyznane decyzją przyjętą na podstawie niniejszego artykułu nie było nadużywane.

Artykuł 3

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „instytucja kredytowa” oznacza instytucję kredytową w rozumieniu definicji zawartej w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe¹⁶ oraz obejmuje znajdujące się w Unii Europejskiej oddziały, w rozumieniu art. 4 ust. 3 wspomnianej dyrektywy, instytucji kredytowych posiadających swoje siedziby na terytorium Unii Europejskiej lub poza nią;
- 2) „instytucja finansowa” oznacza:
  - a) przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, które prowadzi co najmniej jeden z rodzajów działalności wymienionych w pkt 2–12 i w pkt 14 i 15 załącznika I do dyrektywy 2006/48/WE, w tym działalność kantorów wymiany walut (*bureaux de change*);
  - b) zakład ubezpieczeń, który uzyskał stosowane zezwolenie zgodnie z dyrektywą 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotyczącą ubezpieczeń na życie¹⁷, o ile prowadzi działalność objętą tą dyrektywą;
  - c) przedsiębiorstwo inwestycyjne, w rozumieniu definicji zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 1) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych¹⁸;
  - d) przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania wprowadzające na rynek swoje jednostki lub akcje;

¹⁶ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

¹⁷ Dz.U. L 345 z 19.12.2002, s. 1.

¹⁸ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1.

- e) pośrednika ubezpieczeniowego w rozumieniu definicji zawartej w art. 2 ust. 5 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego¹⁹, z wyjątkiem pośredników wymienionych w art. 2 ust. 7 tej dyrektywy, w przypadkach gdy prowadzą oni działalność w zakresie ubezpieczeń na życie i innych usług związanych z inwestycjami;
  - f) znajdujące się w Unii Europejskiej oddziały instytucji finansowych, o których mowa w lit. a)–e), posiadające swoje siedziby na terytorium Unii Europejskiej lub poza nią;
- 3) „mienie” oznacza wszelkiego rodzaju aktywa, materialne lub niematerialne, rzeczy ruchome lub nieruchomości oraz dokumenty lub instrumenty prawne w jakiegokolwiek formie, włącznie z elektroniczną lub cyfrową, zaświadczające o prawie własności lub innych prawach do tych aktywów;
- 4) „działalność przestępcza” oznacza jakikolwiek przestępczy udział w popełnieniu następujących poważnych przestępstw:
- a) czyny w rozumieniu definicji zawartej w art. 1–4 decyzji ramowej 2002/475/WSiSW w sprawie zwalczania terroryzmu, zmienionej decyzją ramową Rady 2008/919/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r.;
  - b) wszelkie przestępstwa, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi z 1988 r.;
  - c) działalność organizacji przestępczych w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 wspólnego działania Rady 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznawania za przestępstwa karne uczestnictwa w organizacji przestępczej w państwach członkowskich Unii Europejskiej²⁰;
  - d) nadużycia finansowe, co najmniej poważne, wpływające na interesy finansowe Unii w rozumieniu definicji zawartej w art. 1 ust. 1 i art. 2 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich²¹;
  - e) korupcję;
  - f) wszelkie przestępstwa, w tym przestępstwa podatkowe odnoszące się do podatków bezpośrednich i pośrednich, których maksymalne zagrożenie karą przekracza rok pozbawienia wolności lub aresztu, lub – w przypadku państw, których systemy prawne określają minimalny próg zagrożenia karą dla tego typu przestępstw – każde przestępstwo, którego dolna granica zagrożenia karą wynosi co najmniej sześć miesięcy pozbawienia wolności lub aresztu;
- 5) „beneficjent rzeczywisty” oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub sprawują kontrolę nad klientem lub osobą fizyczną,

¹⁹ Dz.U. L 9 z 15.1.2003, s. 3.

²⁰ Dz.U. L 351 z 29.12.1998, s. 1.

²¹ Dz.U. C 316 z 27.11.1995, s. 49.

w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub prowadzona jest działalność. Beneficjent rzeczywisty obejmuje co najmniej:

- a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:
    - (i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub kontrolują podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio posiadając lub kontrolując wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu w tym podmiocie prawnym, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z przepisami unijnymi lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym.

Odsetek równy 25 % plus jeden udział jest uznawany za dowód własności lub sprawowania kontroli poprzez udziały w spółce oraz ma zastosowanie do każdego poziomu własności bezpośredniej i pośredniej;
    - (ii) w przypadku jakichkolwiek wątpliwości, czy osoba lub osoby określone w pkt (i) są beneficjentem rzeczywistym lub beneficjentami rzeczywistymi, osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad zarządzaniem podmiotem prawnym;
  - b) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje, oraz porozumień prawnych, takich jak fundusze powiernicze, które administrują środkami oraz je rozdzielają:
    - (i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad częścią wynoszącą co najmniej 25 % mienia porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego; oraz
    - (ii) w przypadku gdy przyszli beneficjenci zostali już określone – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są beneficjentami co najmniej 25 % mienia porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego; lub
    - (iii) w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego nie zostały jeszcze określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstało lub działa porozumienie prawne lub podmiot prawny. W przypadku beneficjentów funduszu powierniczego wyznaczonych na podstawie cech charakterystycznych lub kategorii, podmioty zobowiązane otrzymują wystarczające informacje dotyczące beneficjenta w celu upewnienia się, że będzie możliwe ustalenie tożsamości beneficjenta w momencie wypłaty lub w przypadku, gdy beneficjent ma zamiar wykonać nabyte przez niego prawa;
- 6) „podmiot świadczący usługi na rzecz funduszy powierniczych i przedsiębiorstw” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która poprzez swoją działalność świadczy osobom trzecim następujące usługi:
- a) tworzenie spółek lub innych osób prawnych;

- b) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze dyrektora lub sekretarza spółki, współnika spółki osobowej lub na porównywalnym stanowisku w stosunku do innych osób prawnych;
  - c) zapewnienie siedziby, adresu działalności, korespondencyjnego lub administracyjnego i innych związanych z tym usług dla przedsiębiorstwa, spółki osobowej lub innego podmiotu prawnego albo porozumienia prawnego;
  - d) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze powiernika funduszu powierniczego lub podobnego porozumienia prawnego;
  - e) działanie lub organizowanie dla innej osoby możliwości działania w charakterze formalnego współnika na rzecz innego podmiotu, innego niż spółka notowana na rynku regulowanym, podlegająca wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z prawodawstwem unijnym lub podlegająca równoważnym standardom międzynarodowym;
- 7)
- a) „osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne na szczeblu międzynarodowym” oznaczają osoby fizyczne, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne powierzone im przez państwo trzecie;
  - b) „osoby zajmujące eksponowane stanowiska polityczne na szczeblu krajowym” oznaczają osoby fizyczne, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne powierzone im przez państwo członkowskie;
  - c) „osoby, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne powierzone im przez organizacje międzynarodowe” oznaczają dyrektorów, ich zastępców oraz członków organów spółki lub osoby pełniące równoważną funkcję w organizacji międzynarodowej;
  - d) „osoby fizyczne, które sprawują lub sprawowały znaczące funkcje publiczne” oznaczają następujące osoby:
    - (i) szefów państw, szefów rządów, ministrów oraz wiceministrów lub zastępców ministrów;
    - (ii) członków parlamentu;
    - (iii) członków sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych wysokiego szczebla, których decyzje nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem trybów nadzwyczajnych;
    - (iv) członków trybunałów obrachunkowych oraz zarządów banków centralnych;
    - (v) ambasadorów, *chargés d'affaires* oraz wyższych oficerów sił zbrojnych;
    - (vi) członków organów administracyjnych, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych.

Do żadnej z kategorii wymienionych w pkt (i)–(vi) nie zalicza się urzędników średniego lub niższego szczebla;

- e) „członkowie rodziny” oznaczają następujące osoby:
- (i) małżonka/małżonkę;
  - (ii) partnera traktowanego jak małżonek/małżonka;
  - (iii) dzieci i ich małżonków lub partnerów;
  - (iv) rodziców;
- f) „osoby znane jako bliscy współpracownicy” oznaczają następujące osoby:
- (i) osoby fizyczne, o których wiadomo, że są współbeneficjentami rzeczywistymi podmiotów prawnych lub porozumień prawnych, lub utrzymują inne bliskie stosunki biznesowe z osobą określoną w pkt 7 lit. a)–d) powyżej;
  - (ii) osoby fizyczne będące jedynymi beneficjentami rzeczywistymi podmiotów prawnych lub porozumień prawnych, o których wiadomo, że zostały założone na faktyczną korzyść osoby określonej w pkt 7 lit. a)–d) powyżej;
- 8) „osoby zarządzające wyższego szczebla” oznaczają dyrektora lub pracownika mającego wystarczającą wiedzę na temat ekspozycji danej instytucji na ryzyko związane z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu oraz wystarczające uprzywilejowanie do podejmowania decyzji mających wpływ na jej ekspozycję na ryzyko. Nie w każdym przypadku taką osobą musi być członek rady dyrektorów;
- 9) „stosunki gospodarcze” oznaczają stosunki biznesowe, zawodowe lub handlowe, związane z działalnością gospodarczą podmiotów zobowiązanych, które w momencie ich nawiązywania rokują nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie;
- 10) „usługi hazardowe” oznaczają wszelkie usługi związane z obstawianiem stawek mających wartość pieniężną w grach losowych, w tym w grach, w których istotne są określone umiejętności, takich jak loterie, gry w kasynach, gry pokerowe oraz zakłady wzajemne, świadczonych w fizycznej lokalizacji, lub w jakikolwiek sposób na odległość, za pomocą środków elektronicznych lub za pomocą jakiegokolwiek innej technologii ułatwiającej komunikację, oraz na indywidualną prośbę odbiorcy usługi;
- 11) „grupa” ma znaczenie nadane w art. 2 pkt 12 dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego²².

---

²² Dz.U. L 35 z 11.2.2003, s. 1.

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie zapewniają całkowite lub częściowe rozszerzenie stosowania przepisów niniejszej dyrektywy na zawody i kategorie przedsiębiorstw inne niż podmioty zobowiązane określone w art. 2 ust. 1, podejmujące działania, których wykorzystanie do celów prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu jest szczególnie prawdopodobne.
2. W przypadku podjęcia przez państwo członkowskie decyzji o rozszerzeniu stosowania przepisów niniejszej dyrektywy na zawody i kategorie przedsiębiorstw inne niż określone w art. 2 ust. 1 państwo członkowskie informuje o tym fakcie Komisję.

Artykuł 5

W celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej rygorystyczne przepisy w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

SEKCJA 2

OCENA RYZYKA

Artykuł 6

1. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (zwany dalej „EUNB”), Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (zwany dalej „EUNUiPPE”) oraz Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (zwany dalej „EUNGiPW”) przedstawiają wspólną opinię na temat ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu wpływającego na rynek wewnętrzny.

Przedstawienie tej opinii następuje w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

2. Komisja udostępnia wspomnianą opinię w celu wsparcia państw członkowskich oraz podmiotów zobowiązanych w identyfikowaniu ryzyka, zarządzaniu nim i jego ograniczaniu w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Artykuł 7

1. Każde państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania w celu zidentyfikowania, ocenienia, zrozumienia i ograniczenia ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, wpływającego na dane państwo członkowskie oraz zapewnia aktualizację oceny.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza organ odpowiedzialny za koordynację reagowania na szczeblu krajowym na ryzyko, o którym mowa w ust. 1. O wyznaczonym organie należy powiadomić Komisję, EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW, a także inne państwa członkowskie.
3. Przeprowadzając oceny, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą korzystać z opinii, o której mowa w art. 6 ust. 1.
4. Każde państwo członkowskie przeprowadza ocenę, o której mowa w ust. 1 oraz:
  - a) wykorzystuje ocenę lub oceny w celu poprawy swojego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w szczególności poprzez identyfikowanie obszarów, w których podmioty zobowiązane muszą stosować wzmocnione środki oraz, w stosownych przypadkach, poprzez precyzowanie, jakie środki należy zastosować;
  - b) wykorzystuje ocenę lub oceny jako wsparcie podczas podziału i ustalania priorytetów w odniesieniu do zasobów przeznaczonych na zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
  - c) udostępnia podmiotom zobowiązanym odpowiednie informacje, aby mogły przeprowadzić własne oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.
5. Państwa członkowskie udostępniają wyniki swoich ocen ryzyka innym państwom członkowskim, Komisji, EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW na ich wnioski.

Artykuł 8

1. Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez podmioty zobowiązane odpowiednich działań w celu zidentyfikowania i ocenienia ich ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, z uwzględnieniem czynników ryzyka obejmujących klientów, państwa lub obszary geograficzne, produkty, usługi, transakcje lub kanały dostawy. Działania te są proporcjonalne do charakteru działalności i wielkości podmiotów zobowiązanych.
2. Oceny, o których mowa w ust. 1, należy dokumentować, uaktualniać oraz udostępniać właściwym organom oraz organom samorządu zawodowego.
3. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez podmioty zobowiązane strategii, środków kontroli oraz procedur służących skutecznemu ograniczeniu ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu oraz zarządzaniu tym ryzykiem zidentyfikowanym na poziomie Unii, państwa członkowskiego oraz podmiotów zobowiązanych. Strategie, środki kontroli oraz procedury powinny być proporcjonalne do charakteru działalności i wielkości podmiotów zobowiązanych.
4. Strategie i procedury, o których mowa w ust. 3, obejmują co najmniej następujące działania:
  - a) opracowanie strategii wewnętrznych, procedur i środków kontroli obejmujących zasady należytej staranności wobec klienta, zgłaszanie

podejrzanych transakcji, prowadzenie rejestrów, kontrolę wewnętrzną, zarządzanie zgodnością z przepisami (w tym, w stosownych przypadkach w odniesieniu do wielkości i charakteru działalności podmiotu zobowiązanego, wyznaczenie pracownika ds. zgodności z prawem na poziomie kadry kierowniczej) oraz kontrole pracowników;

- b) w stosownych przypadkach w odniesieniu do wielkości i charakteru działalności zapewnienie niezależnej funkcji audytu w celu sprawdzenia wewnętrznych strategii, procedur oraz środków kontroli, o których mowa w lit. a).

- 5. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów zobowiązanych uzyskania zgody osób zarządzających wyższego szczebla na wdrażanie przez te podmioty strategii i procedur, a ponadto w stosownych przypadkach monitorują i wzmacniają zastosowane środki.

ROZDZIAŁ II

ZASADY NALEŻYTEJ STARANNOŚCI WOBEC KLIENTA

SEKCJA 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 9

Państwa członkowskie zakazują swoim instytucjom kredytowym i finansowym prowadzenia anonimowych rachunków lub anonimowych książeczek oszczędnościowych. Państwa członkowskie w każdym przypadku wymagają, aby wobec posiadaczy i beneficjentów istniejących anonimowych rachunków lub anonimowych książeczek oszczędnościowych zastosowano środki należytej staranności tak szybko, jak to możliwe, a w każdym przypadku przed skorzystaniem z takich rachunków lub książeczek oszczędnościowych w jakikolwiek sposób.

Artykuł 10

Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez podmioty zobowiązane środków należytej staranności wobec klienta w następujących przypadkach:

- a) przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych;
- b) przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji w kwocie 15 000 EUR lub większej bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;

- c) w odniesieniu do osób fizycznych lub prawnych prowadzących handel towarami, przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji gotówkowych w kwocie 7 500 EUR lub większej bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;
- d) w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, przy przeprowadzaniu sporadycznych transakcji w kwocie 2 000 EUR lub większej bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane;
- e) gdy istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu bez względu na jakiegokolwiek odstępstwo, wyłączenie lub próg;
- f) gdy istnieją wątpliwości co do prawdziwości lub odpowiedniości wcześniej otrzymanych danych dotyczących ustalenia tożsamości klienta.

Artykuł 11

1. Środki należytej staranności wobec klienta obejmują:
  - a) identyfikację klienta i weryfikację jego tożsamości na podstawie dokumentów, danych lub informacji pochodzących z rzetelnego i niezależnego źródła;
  - b) identyfikację beneficjenta rzeczywistego i podejmowanie odpowiednich środków weryfikacji jego tożsamości, tak aby dana instytucja lub osoba objęta niniejszą dyrektywą była przekonana, że wie, kim jest beneficjent rzeczywisty, wraz z, w przypadku podmiotów prawnych, funduszy powierniczych i podobnych porozumień prawnych, podejmowaniem odpowiednich środków w celu zrozumienia struktury własności i kontroli klienta;
  - c) ocenę i w stosownych przypadkach uzyskanie informacji na temat celu i zamierzonego charakteru stosunków gospodarczych;
  - d) prowadzenie bieżącego monitorowania stosunków gospodarczych, włącznie z badaniem transakcji podejmowanych w trakcie trwania tych stosunków w celu zapewnienia, że prowadzone transakcje są zgodne z wiedzą danej instytucji lub osoby na temat klienta, profilu działalności oraz ryzyka, w tym, w miarę konieczności, źródeł pochodzenia środków, jak również zapewnienie, że posiadane dokumenty, dane lub informacje są na bieżąco uaktualniane.
2. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez podmioty zobowiązane wszystkich wymagań dotyczących należytej staranności wobec klienta określonych w ust. 1, jednakże mogą określić zakres podejmowanych środków w oparciu o ocenę ryzyka.
3. Oceniając ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane uwzględniały co najmniej elementy zmienne określone w załączniku I.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty zobowiązane były w stanie wykazać właściwym organom lub organom samorządu zawodowego, że środki są

odpowiednie, biorąc pod uwagę zidentyfikowane ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

5. W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej związanej z ubezpieczeniami na życie lub innymi inwestycjami, państwa członkowskie zapewniają stosowanie przez instytucje finansowe, oprócz środków należytej staranności wobec klienta wymaganych w stosunku do klienta i beneficjenta rzeczywistego, następujących środków należytej staranności wobec klienta w stosunku do beneficjentów polis ubezpieczeniowych na życie oraz innych polis ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym, niezwłocznie po zidentyfikowaniu lub wyznaczeniu takich beneficjentów:
  - a) w odniesieniu do beneficjentów zidentyfikowanych jako osoby fizyczne lub prawne wymienione z nazwiska lub w odniesieniu do porozumień prawnych: uzyskanie nazwiska danej osoby;
  - b) w odniesieniu do beneficjentów wyznaczonych za pomocą charakterystyki, klasy lub innych środków: uzyskanie wystarczających informacji dotyczących tych beneficjentów, aby instytucja finansowa uzyskała pewność, że będzie w stanie zidentyfikować beneficjenta w momencie wypłaty.

W odniesieniu do obu przypadków wymienionych w lit. a) i b) weryfikacja tożsamości beneficjentów ma miejsce w momencie wypłaty. W przypadku całkowitego lub częściowego przeniesienia polisy ubezpieczeniowej na życie lub innej polisy o charakterze inwestycyjnym na osobę trzecią instytucje finansowe mające wiedzę o przeniesieniu identyfikują beneficjenta rzeczywistego w momencie przeniesienia na osobę fizyczną lub prawną lub porozumienie prawne otrzymujące na własną korzyść wartość przenoszona polisy.

Artykuł 12

1. Państwa członkowskie wymagają, aby weryfikacja tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego odbywała się przed nawiązaniem stosunków gospodarczych lub przed przeprowadzeniem transakcji.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą zezwolić na zakończenie weryfikacji tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego podczas nawiązywania stosunków gospodarczych, jeżeli jest to konieczne do niezakłócenia normalnego prowadzenia działalności gospodarczej oraz o ile występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. W takich sytuacjach procedury te są przeprowadzane jak najszybciej po nawiązaniu pierwszego kontaktu.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 państwa członkowskie mogą zezwolić na otwarcie rachunku bankowego, pod warunkiem że istnieją odpowiednie zabezpieczenia gwarantujące, że transakcje nie są przeprowadzane przez klienta lub w jego imieniu dopóki nie zostaną w pełni spełnione wymogi określone w ust. 1 i 2.
4. W przypadku gdy dana instytucja lub osoba nie jest w stanie spełnić wymogów art. 11 ust. 1 lit. a), b) i c), państwa członkowskie wymagają, aby nie przeprowadzała ona transakcji za pomocą rachunku bankowego, nie nawiązywała stosunków gospodarczych ani nie przeprowadzała transakcji, oraz aby rozważyła rozwiązanie

stosunku gospodarczego i przekazanie jednostce analityki finansowej raportu o podejrzanym transakcji w odniesieniu do danego klienta zgodnie z art. 32.

Państwa członkowskie nie stosują poprzedniego akapitu do notariuszy, prawników wykonujących wolne zawody, audytorów, zewnętrznych księgowych i doradców podatkowych jedynie w ścisłym zakresie, w jaki wyłączenie to dotyczy ustalania sytuacji prawnej ich klienta, wykonywania obowiązków obrońcy, reprezentowania tego klienta w postępowaniu sądowym lub w sprawach dotyczących tego postępowania, włącznie z udzielaniem porad w sprawie wszczęcia lub możliwości uniknięcia postępowania.

5. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane stosowały procedury należytej staranności wobec klienta nie tylko wobec wszystkich nowych klientów, lecz także w odpowiednim czasie wobec obecnych klientów w oparciu o ocenę ryzyka, w tym w czasie, w którym stosowne okoliczności dotyczące klienta ulegają zmianie.

SEKCJA 2

UPROSZCZONE ŚRODKI NALEŻYTEJ STARANNOŚCI WOBEC KLIENTA

Artykuł 13

1. W przypadku zidentyfikowania przez państwo członkowskie lub podmiot zobowiązany obszaru niższego ryzyka, wspomniane państwo członkowskie może zezwolić na stosowanie przez podmiot zobowiązany uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta.
2. Przed zastosowaniem uproszczonych środków należytej staranności wobec klienta podmioty zobowiązane upewniają się, że powiązania z klientem lub transakcja mają niższy stopień ryzyka.
3. Państwa członkowskie zapewniają prowadzenie przez podmioty zobowiązane wystarczającego monitorowania transakcji lub stosunków gospodarczych umożliwiającego wykrycie transakcji nietypowych lub podejrzanych.

Artykuł 14

Oceniając ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu związane z rodzajem klientów, państw lub obszarów geograficznych oraz poszczególnych produktów, usług, transakcji lub kanałów dostawy, państwa członkowskie i podmioty zobowiązane uwzględniają co najmniej czynniki sytuacji o możliwie niższym ryzyku określone w załączniku II.

Artykuł 15

EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW wydają wytyczne skierowane do właściwych organów i podmiotów zobowiązanych wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2) zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, dotyczące czynników ryzyka, które należy uwzględnić lub środków, które należy podjąć w sytuacjach, w których właściwe są uproszczone środki należytej staranności wobec klienta. Szczególną uwagę należy zwrócić na charakter i wielkość działalności gospodarczej oraz przewidzieć środki szczególne w przypadkach, w których jest to właściwe i proporcjonalne. Wytyczne te wydaje się w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

SEKCJA 3

WZMOCNIONE ŚRODKI NALEŻYTEJ STARANNOŚCI WOBEC KLIENTA

Artykuł 16

1. W przypadkach określonych w art. 17–23 niniejszej dyrektywy oraz w innych przypadkach wyższego ryzyka określonych przez państwa członkowskie lub podmioty zobowiązane, państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane stosowały wzmocnione środki należytej staranności wobec klienta w celu właściwego zarządzania przedmiotowym ryzykiem i ograniczania go.
2. Państwa członkowskie wymagają, aby podmioty zobowiązane analizowały w jak największym możliwym stopniu kontekst i cel wszystkich skomplikowanych transakcji o dużej wartości oraz wszelkich nietypowych rodzajów transakcji, które nie mają wyraźnego celu gospodarczego lub celu zgodnego z prawem. W szczególności zwiększają one stopień i charakter monitorowania stosunków gospodarczych w celu stwierdzenia, czy przedmiotowe transakcje lub działania wydają się nietypowe lub podejrzan.
3. Oceniając ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, państwa członkowskie i podmioty zobowiązane uwzględniają co najmniej czynniki dotyczące sytuacji o możliwie wyższym ryzyku określone w załączniku III.
4. EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW wydają wytyczne skierowane do właściwych organów i podmiotów zobowiązanych wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2) zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, dotyczące czynników ryzyka, które należy uwzględnić lub środków, które należy podjąć w sytuacjach wymagających zastosowania wzmocnionych środków należytej staranności. Wytyczne te wydaje się w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 17

W odniesieniu do stosunków transgranicznych w ramach bankowości korespondenckiej z instytucjami będącymi korespondentami z państw trzecich, państwa członkowskie wymagają, aby oprócz stosowania środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 11 instytucje kredytowe wykonywały następujące działania:

- a) gromadzenie wystarczających informacji o instytucji będącej korespondentem w celu zrozumienia w pełni charakteru jej działalności, ustalenia na podstawie publicznie dostępnych informacji wiarygodności instytucji oraz jakości nadzoru;
- b) ocenianie środków kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu stosowanych przez instytucję będącą korespondentem;
- c) uzyskiwanie zgody osób zarządzających wyższego szczebla przed ustanowieniem nowej relacji bankowości korespondenckiej;
- d) sporządzanie dokumentacji określającej zakres odpowiedzialności każdej instytucji;
- e) w odniesieniu do rachunków przejściowych upewnianie się, że instytucja kredytowa będąca korespondentem przeprowadziła weryfikację tożsamości i na bieżąco stosowała środki należytej staranności w stosunku do klientów mających bezpośredni dostęp do rachunków bankowych korespondenta oraz że mają one możliwość udostępnienia na żądanie instytucji będącej korespondentem stosownych danych dotyczących zastosowania środków należytej staranności wobec klienta.

Artykuł 18

W odniesieniu do transakcji lub stosunków gospodarczych z osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne na szczeblu międzynarodowym, państwa członkowskie, oprócz stosowania środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 11, wprowadzają wobec podmiotów zobowiązanych następujące wymogi:

- a) posiadania odpowiednich procedur opartych na ocenie ryzyka w celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty klienta jest taką osobą;
- b) uzyskania zezwolenia osób zarządzających wyższego szczebla na nawiązanie lub kontynuowanie stosunków gospodarczych z takimi klientami;
- c) podejmowania odpowiednich środków w celu ustalenia źródła majątku i źródła pochodzenia środków zaangażowanych w ramach stosunków gospodarczych lub transakcji;
- d) prowadzenia ciągłego, wzmożonego monitorowania danego stosunku gospodarczego.

Artykuł 19

W odniesieniu do transakcji lub stosunków gospodarczych z osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne na szczeblu krajowym lub z osobą, której powierzono znaczącą funkcję w organizacji międzynarodowej, państwa członkowskie, oprócz stosowania

środków należytej staranności wobec klienta określonych w art. 11, wprowadzają wobec podmiotów zobowiązanych następujące wymogi:

- a) posiadania odpowiednich procedur opartych na ocenie ryzyka w celu ustalenia, czy klient lub beneficjent rzeczywisty klienta jest taką osobą;
- b) w przypadku stosunków gospodarczych o wyższym stopniu ryzyka z takimi osobami, stosowania środków określonych w art. 18 lit. b), c) i d).

Artykuł 20

Podmioty zobowiązane podejmują odpowiednie środki w celu określenia, czy beneficjenci polis ubezpieczeniowych na życie lub innych polis ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym lub, w stosownych przypadkach, beneficjent rzeczywisty beneficjenta są osobami zajmującymi eksponowane stanowiska polityczne. Wspomniane środki podejmuje się najpóźniej w momencie wypłaty lub w momencie przeniesienia, w całości lub częściowo, danej polisy. W przypadku gdy zidentyfikowano wyższy stopień ryzyka, oprócz podjęcia standardowych środków należytej staranności wobec klienta, państwa członkowskie wprowadzają wobec podmiotów zobowiązanych wymóg:

- a) informowania osób zarządzających wyższego szczebla o przychodach z tytułu polisy przed wypłatą;
- b) prowadzenia wzmożonej kontroli wszystkich stosunków gospodarczych z ubezpieczającym.

Artykuł 21

Środki wymienione w art. 18, 19 i 20 mają zastosowanie również do członków rodziny lub osób, o których wiadomo, że są bliskimi współpracownikami takich osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne.

Artykuł 22

W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 18, 19 i 20, przestała sprawować znaczącą funkcję publiczną w państwie członkowskim lub państwie trzecim lub znaczącą funkcję w organizacji międzynarodowej, od podmiotów zobowiązanych wymaga się rozważenia ciągłego ryzyka, jakie stanowi taka osoba i stosowania takich odpowiednich środków uwzględniających ryzyko do czasu, gdy uzna się, że osoba ta nie stanowi dalszego ryzyka. Okres ten wynosi co najmniej 18 miesięcy.

Artykuł 23

1. Państwa członkowskie zabraniają instytucjom kredytowym nawiązywania lub kontynuowania stosunków w ramach bankowości korespondenckiej z bankiem fikcyjnym oraz wprowadzają wymóg podejmowania odpowiednich środków przez instytucje kredytowe w celu dopilnowania, aby nie nawiązywały one relacji w ramach bankowości korespondenckiej ani ich nie utrzymywały z bankiem, o którym wiadomo, że pozwala na korzystanie ze swoich rachunków bankowi fikcyjnemu.

2. Do celów akapitu ust. 1 „bank fikcyjny” oznacza instytucję kredytową lub instytucję prowadzącą równoważną działalność, utworzoną na terytorium państwa, w którym nie jest ona fizycznie obecna, w taki sposób, by miało miejsce rzeczywiste zarządzanie nią i kierowanie, która to instytucja nie jest stowarzyszona z grupą finansową działającą w sposób prawnie uregulowany.

SEKCJA 4

SPEŁNIENIE WYMOGÓW PRZY UDZIALE OSÓB TRZECICH

Artykuł 24

Państwa członkowskie mogą zezwolić podmiotom zobowiązanym na korzystanie z usług osób trzecich w celu spełnienia wymogów określonych w art. 11 ust. 1 lit. a), b) i c). Ostateczną odpowiedzialność za spełnienie tych wymogów ponosi jednak podmiot zobowiązany, który korzysta z usług osoby trzeciej.

Artykuł 25

1. Do celów niniejszej sekcji „osoby trzecie” oznaczają podmioty zobowiązane wymienione w art. 2 lub inne instytucje i osoby znajdujące się w państwach członkowskich lub w państwie trzecim, które stosują wymogi należytej staranności wobec klienta i wymogi w zakresie prowadzenia rejestrów równoznaczne z określonymi w niniejszej dyrektywie, a spełnianie przez nie wymogów niniejszej dyrektywy podlega nadzorowi zgodnie z przepisami rozdziału VI sekcja 2.
2. Państwa członkowskie uwzględniają informacje dostępne na poziomie ryzyka geograficznego przy podejmowaniu decyzji, czy państwo trzecie spełnia warunki określone w ust. 1, oraz informują siebie wzajemnie, Komisję oraz EUNB, EUNU i PPE oraz EUNGiPW w zakresie odpowiadającym celom niniejszej dyrektywy oraz zgodnie z właściwymi przepisami rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 o przypadkach, w których ich zdaniem państwo trzecie spełnia takie warunki.

Artykuł 26

1. Państwa członkowskie zapewniają uzyskanie przez podmioty zobowiązane od osoby trzeciej, z której usług korzystają, niezbędnych informacji dotyczących wymagań określonych w art. 11 ust. 1 lit. a), b) i c).
2. Państwa członkowskie zapewniają podejmowanie przez podmioty zobowiązane, do których zwraca się klient, stosownych kroków, aby na żądanie zapewnić niezwłoczne przekazanie przez osobę trzecią odpowiednich danych z identyfikacji i weryfikacji oraz innej stosownej dokumentacji potwierdzającej tożsamość klienta lub beneficjenta rzeczywistego.

Artykuł 27

Państwa członkowskie zapewniają możliwość uznania przez właściwy organ państwa pochodzenia (w odniesieniu do strategii i środków kontroli obejmujących całą grupę) i właściwy organ państwa przyjmującego (w odniesieniu do oddziałów i jednostek zależnych), że podmiot zobowiązany stosuje środki określone w art. 25 ust. 1 i art. 26 w ramach programu grupowego, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) podmiot zobowiązany polega na informacjach przedłożonych przez osobę trzecią będącą częścią tej samej grupy;
- b) grupa ta stosuje środki należytej staranności wobec klienta, zasady w zakresie prowadzenia rejestrów oraz programy przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodne z niniejszą dyrektywą lub z równoważnymi zasadami;
- c) właściwy organ nadzoruje skuteczne wdrażanie wymagań wymienionych w lit. b) na szczeblu grupy.

Artykuł 28

Przepisy niniejszej sekcji nie mają zastosowania w przypadku zlecenia zadań podmiotom zewnętrznym lub w przypadku pośrednictwa, gdy na podstawie umowy usługodawca lub pośrednik ma być traktowany jako część podmiotu zobowiązanego.

ROZDZIAŁ III

INFORMACJE O BENEFICJENTACH RZECZYWISTYCH

Artykuł 29

1. Państwa członkowskie zapewniają otrzymywanie i posiadanie przez podmioty o charakterze korporacyjnym lub podmioty prawne mające siedzibę na ich terytorium odpowiednich, dokładnych i aktualnych informacji o ich beneficjentach rzeczywistych.
2. Państwa członkowskie zapewniają możliwość dostępu właściwych organów i podmiotów zobowiązanych w odpowiednim czasie do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 30

1. Państwa członkowskie zapewniają otrzymywanie i posiadanie przez powierników jakiegokolwiek dobrowolnego funduszu powierniczego podlegającemu prawu tego państwa odpowiednich, dokładnych i aktualnych informacji o beneficjentach rzeczywistych funduszu powierniczego. Wspomniane informacje obejmują

tożsamość powierzającego, powiernika lub powierników, protektora (w stosownych przypadkach), beneficjentów lub kategorii beneficjentów oraz wszystkich innych osób fizycznych sprawujących skuteczną kontrolę nad funduszem powierniczym.

2. Państwa członkowskie zapewniają ujawnianie przez powierników ich statusu podmiotom zobowiązanym w przypadku, gdy powiernik nawiązuje, jako powiernik, stosunki gospodarcze lub przeprowadza sporadyczną transakcję przewyższającą progi określone w art. 10 lit. b), c) i d).
3. Państwa członkowskie zapewniają możliwość dostępu właściwych organów i podmiotów zobowiązanych w odpowiednim czasie do informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
4. Państwa członkowskie zapewniają stosowanie środków odpowiadających środkom wymienionym w ust. 1, 2 i 3 do innych rodzajów podmiotów i porozumień prawnych o strukturze i funkcji podobnej do funduszy powierniczych.

ROZDZIAŁ IV

OBOWIĄZKI ZGŁASZANIA

SEKCJA 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 31

1. Każde państwo członkowskie ustanawia jednostkę analityki finansowej w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, wykrywania przypadków prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisję na piśmie nazwę i adres odpowiedniej jednostki analityki finansowej.
3. Jednostka analityki finansowej jest ustanawiana jako centralna jednostka krajowa. Do jej obowiązków należy przyjmowanie (oraz w dozwolonym zakresie żądanie), analizowanie i ujawnianie właściwym organom informacji, które dotyczą możliwego prania pieniędzy lub powiązanych przestępstw źródłowych, możliwego finansowania terroryzmu, jak również informacji wymaganych krajowymi przepisami ustawowymi lub wykonawczymi. Jednostka analityki finansowej jest wyposażona w odpowiednie środki do wykonywania swoich zadań.
4. Państwa członkowskie zapewniają bezpośredni lub pośredni dostęp jednostki analityki finansowej w odpowiednim czasie do informacji finansowych, informacji administracyjnych i informacji od organów ścigania, które są jej potrzebne do

wykonywania jej zadań. Ponadto jednostki analityki finansowej odpowiadają na wnioski o udzielenie informacji złożone przez organy ścigania w ich państwach członkowskich, chyba że istnieją przesłanki, aby zakładać, że udzielenie takich informacji miałyby negatywny wpływ na trwające dochodzenia lub analizy, lub, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie takich informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub nieistotne z punktu widzenia powodów, dla których o nie wnioskowano.

5. Państwa członkowskie zapewniają uprawnienie jednostek analityki finansowej do podjęcia niezwłocznych działań, bezpośrednio lub pośrednio, gdy zachodzi podejrzenie, że transakcja ma związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, a także do zawieszenia lub wstrzymania zgody na dalsze przeprowadzanie trwających transakcji w celu przeanalizowania danej transakcji i potwierdzenia podejrzeń.
6. Analityczna funkcja jednostki analityki finansowej obejmuje przeprowadzanie analizy operacyjnej koncentrującej się na poszczególnych przypadkach i szczegółowych celach oraz analizy strategicznej tendencji i wzorców w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Artykuł 32

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane, a w stosownych przypadkach także na ich kierownictwo i pracowników, wymóg pełnej współpracy polegającej na następujących działaniach:
  - a) niezwłocznym informowaniu z własnej inicjatywy jednostki analityki finansowej, w przypadku gdy instytucja lub osoba objęta niniejszą dyrektywą wie, podejrzewa lub ma uzasadnione podstawy, by podejrzewać, że środki finansowe stanowią dochody pochodzące z działalności przestępczej lub są powiązane z finansowaniem terroryzmu, a także niezwłocznym odpowiadaniu na wnioski jednostki analityki finansowej w sprawie udzielenia dodatkowych informacji na temat takich przypadków;
  - b) niezwłocznym dostarczaniu jednostce analityki finansowej na jej żądanie wszelkich niezbędnych informacji zgodnie z procedurami określonymi w mających zastosowanie przepisach.
2. Informacje określone w ust. 1 niniejszego artykułu są przekazywane jednostce analityki finansowej państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się dana instytucja lub osoba przekazująca informacje. Informacje są przekazywane przez osobę lub osoby wyznaczone zgodnie z procedurami określonymi w art. 8 ust. 4.

Artykuł 33

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 32 ust. 1, w przypadku osób określonych w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a), b) i d) państwa członkowskie mogą wyznaczyć w miejsce jednostki analityki finansowej odpowiedni organ danego samorządu zawodowego jako organ, do którego należy kierować informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1.

Nie naruszając przepisów ust. 2, wyznaczony organ samorządu zawodowego w przypadkach wymienionych w akapicie pierwszym niezwłocznie przekazuje informacje jednostce analityki finansowej z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści.

2. Państwa członkowskie nie stosują wymagań określonych w art. 32 ust. 1 w stosunku do notariuszy, innych prawników wykonujących wolne zawody, audytorów, zewnętrznych księgowych oraz doradców podatkowych jedynie w ścisłym zakresie, w jakim wyłączenie to stosuje się do informacji, które otrzymują od swojego klienta lub uzyskują na jego temat podczas ustalania jego sytuacji prawnej lub podczas wykonywania swoich obowiązków polegających na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w postępowaniu sądowym, lub w związku z takim postępowaniem, włączając w to doradztwo w sprawie wszczynania lub unikania postępowania, bez względu na to, czy takie informacje są uzyskane lub otrzymane przed zakończeniem takiego postępowania, w jego trakcie czy po jego zakończeniu.

Artykuł 34

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg zaniechania przeprowadzania transakcji, o których wiedzą, lub co do których podejrzewają, że mają one związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, do momentu zakończenia niezbędnych działań zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. a).

Zgodnie z przepisami państw członkowskich można wydać polecenie odstąpienia od przeprowadzenia takiej transakcji.

2. Jeżeli w przypadku takiej transakcji istnieje podejrzenie, że może ona prowadzić do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i jeżeli zaniechanie takiej transakcji nie jest możliwe w tym trybie lub może zaszkodzić działaniom mającym na celu wykrycie osób czerpiących korzyści z prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, dane podmioty zobowiązane informują jednostkę analityki finansowej natychmiast po przeprowadzeniu transakcji.

Artykuł 35

1. Jeżeli w trakcie kontroli przeprowadzanej przez właściwe organy, o których mowa w art. 45, u podmiotów zobowiązanych albo w jakikolwiek inny sposób ujawnione zostają okoliczności faktyczne mogące mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, państwa członkowskie dopilnowują, aby, organy prowadzące kontrolę niezwłocznie poinformowały o tym jednostkę analityki finansowej.
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby organy nadzoru upoważnione na mocy przepisów ustawowych lub wykonawczych do nadzorowania giełdy, rynku obrotu dewizowego oraz rynku finansowych instrumentów pochodnych informowały jednostkę analityki finansowej o ujawnieniu okoliczności faktycznych mogących mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu.

Artykuł 36

Ujawnienie w dobrej wierze, zgodnie z art. 32 ust. 1 i art. 33, informacji określonych w art. 32 i 33 przez podmioty zobowiązane albo pracownika lub kierownika takiego podmiotu zobowiązanego nie stanowi naruszenia jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ujawniania informacji obowiązującego zgodnie z umową lub przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi i nie naraża tego podmiotu zobowiązanego, jego kierownictwa lub pracowników na jakiegokolwiek rodzaju odpowiedzialność.

Artykuł 37

Państwa członkowskie podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu ochrony pracowników podmiotu zobowiązanego, którzy zgłaszają podejrzenia co do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w ramach swoich struktur lub jednostce analityki finansowej przed narażeniem na groźby lub wrogie działania.

SEKCJA 2

ZAKAZ UJAWNIANIA INFORMACJI

Artykuł 38

1. Podmioty zobowiązane, ich kierownictwo i pracownicy nie ujawniają zainteresowanym klientom ani innym osobom trzecim faktu przekazania informacji zgodnie z art. 32 i 33 lub faktu, że jest lub może być prowadzone dochodzenie dotyczące prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje ujawniania informacji właściwym organom państw członkowskich, w tym organom samorządu zawodowego, ani ujawniania do celów ścigania.
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy instytucjami państw członkowskich lub państw trzecich, w których obowiązują wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem, że należą do tej samej grupy.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy osobami określonymi w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b) z państw członkowskich lub z państw trzecich, w których obowiązują wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, które wykonują swoje czynności zawodowe jako pracownicy albo poza stosunkiem pracy, w ramach tej samej osoby prawnej lub sieci.

Do celów pierwszego akapitu „sieć” oznacza większą strukturę, do której należy dana osoba, mającą wspólnego właściciela, wspólne kierownictwo oraz wspólną kontrolę przestrzegania przepisów.

5. W odniesieniu do podmiotów lub osób wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2) oraz w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b), w przypadkach dotyczących tego samego klienta oraz tej samej transakcji obejmującej co najmniej dwie instytucje lub osoby zakaz określony w ust. 1 niniejszego artykułu nie uniemożliwia ujawniania informacji pomiędzy odpowiednimi instytucjami lub osobami, pod warunkiem że znajdują się one w państwie członkowskim lub w państwie trzecim, w którym obowiązują wymogi równoważne z wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie, oraz że należą one do tej samej kategorii zawodowej i podlegają obowiązkom w zakresie tajemnicy służbowej i ochrony danych osobowych.
6. Przypadki, w których osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a) i b), starają się odwieść klienta od udziału w nielegalnej działalności, nie stanowią ujawnienia w rozumieniu ust. 1.

ROZDZIAŁ V

PROWADZENIE REJESTRÓW I DANE STATYSTYCZNE

Artykuł 39

Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg przechowywania zgodnie z przepisami prawa krajowego następujących dokumentów i informacji, które mogą być wykorzystane przez jednostkę analityki finansowej lub inne właściwe organy w celu zapobiegania możliwym przypadkom prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, wykrywania tych przypadków i przeprowadzania dochodzenia w ich sprawie:

- a) w przypadku środków należytej staranności wobec klienta, kopii lub wypisów z wymaganych dowodów przez okres co najmniej pięciu lat od momentu zakończenia stosunków gospodarczych z danym klientem. Po tym okresie dane osobowe są usuwane, chyba że prawo krajowe, które przewiduje okoliczności, w jakich podmioty zobowiązane mogą dalej przechowywać dane lub mają obowiązek ich dalszego przechowywania, stanowi inaczej. Państwa członkowskie mogą zezwolić na dalsze przechowywanie danych lub wymagać ich przechowywania, jedynie jeśli jest to niezbędne do zapobiegania przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, wykrywania tych przypadków i prowadzenia dochodzenia w ich sprawie. Maksymalny okres przechowywania danych po zakończeniu stosunków gospodarczych nie przekracza dziesięciu lat;
- b) w przypadku stosunków gospodarczych i transakcji, dotyczących ich dowodów i rejestrów składających się z oryginalnych dokumentów lub ich kopii, które, zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi, mogą stanowić dowód w postępowaniach sądowych, przez okres pięciu lat od momentu przeprowadzenia transakcji lub zakończenia stosunków gospodarczych, w zależności od tego, który okres jest krótszy. Po tym okresie dane osobowe są usuwane, chyba że prawo krajowe, które przewiduje okoliczności, w jakich podmioty zobowiązane mogą dalej przechowywać dane lub mają obowiązek ich dalszego przechowywania, stanowi inaczej. Państwa członkowskie mogą zezwolić na dalsze przechowywanie danych lub wymagać ich

przechowywania, jedynie jeśli jest to niezbędne do zapobiegania możliwym przypadkom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, wykrywania tych przypadków i prowadzenia dochodzenia w ich sprawie. Maksymalny okres przechowywania danych po przeprowadzeniu transakcji lub zakończeniu stosunków gospodarczych, w zależności od tego, który okres upływa w pierwszej kolejności, nie przekracza dziesięciu lat.

Artykuł 40

Państwa członkowskie nakładają na swoje podmioty zobowiązane wymóg ustanowienia systemów umożliwiających im udzielanie pełnych i natychmiastowych odpowiedzi na zapytania jednostki analityki finansowej lub innych organów wystosowane zgodnie z ich prawem krajowym, dotyczące tego, czy instytucje te utrzymują lub utrzymywały w ciągu ostatnich pięciu lat stosunki gospodarcze z określonymi osobami fizycznymi lub prawnymi, oraz dotyczące charakteru tych stosunków.

Artykuł 41

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby na potrzeby przygotowania ocen ryzyka krajowego zgodnie z art. 7 były zdolne do prowadzenia przeglądów skuteczności swoich systemów zwalczania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu poprzez prowadzenie wyczerpujących statystyk dotyczących kwestii związanych ze skutecznością tych systemów.
2. Statystyki, o których mowa w ust. 1, obejmują następujące dane:
  - a) dane określające wielkość i znaczenie różnych sektorów objętych zakresem niniejszej dyrektywy, w tym szeregu podmiotów i osób, a także znaczenie gospodarcze każdego sektora;
  - b) dane określające etapy zgłaszania, dochodzenia i postępowania sądowego w ramach krajowego systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym liczbę raportów o podejrzanych transakcjach otrzymanych przez jednostkę analityki finansowej, działania następcze podjęte w reakcji na te raporty oraz, w skali roku, liczbę spraw, w których przeprowadzono dochodzenie, liczbę osób ściganych i osób skazanych za przestępstwa polegające na praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu oraz ilość zamrożonego, zajętego lub skonfiskowanego mienia.
3. Państwa członkowskie zapewniają publikację skonsolidowanego zestawienia tych sprawozdań statystycznych oraz przekazują Komisji statystyki, o których mowa w ust. 2.

ROZDZIAŁ VI

STRATEGIE, PROCEDURY I NADZÓR

SEKCJA 1

PROCEDURY WEWNĘTRZNE, SZKOLENIA I INFORMACJE ZWROTNE

Artykuł 42

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane będące częścią grupy wymóg wdrożenia ogólnogrupowych strategii i procedur, w tym strategii w zakresie ochrony danych oraz strategii i procedur w zakresie przekazywania informacji w ramach grupy do celów przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Przedmiotowe strategie i procedury wdraża się skutecznie na szczeblu oddziałów i kontrolowanych przez nie jednostek zależnych w państwach członkowskich i w państwach trzecich.
2. Państwa członkowskie zapewniają, w przypadkach gdy oddziały podmiotów zobowiązanych i kontrolowane przez nie jednostki zależne znajdują się w państwach trzecich, w których wymogi dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu są mniej surowe niż te w państwie członkowskim, wdrażanie przez ich oddziały i kontrolowane przez nie jednostki zależne znajdujące się w państwach trzecich wymogów państw członkowskich, w tym ochronę danych, w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy ustawowe i wykonawcze państwa trzeciego.
3. Państwa członkowskie, EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW informują się wzajemnie o przypadkach, w których przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków przewidzianych w ust. 1 i można podjąć skoordynowane działania w celu znalezienia rozwiązania.
4. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg podjęcia dodatkowych środków w celu skutecznego przeciwdziałania ryzyku prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz informowania organów nadzoru ze swojego państwa pochodzenia, w przypadkach gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków przewidzianych w ust. 1 akapit pierwszy. Jeżeli dodatkowe środki nie są wystarczające, właściwe organy w państwie pochodzenia rozważają dodatkowe działania nadzorcze, w tym, w stosownych przypadkach, wezwanie grupy finansowej do zamknięcia jej operacji w państwie przyjmującym.
5. EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW opracowują projekty regulacyjnych standardów technicznych określających rodzaje dodatkowych środków, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, oraz minimalny zakres działań, które powinny podjąć podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2), w przypadkach gdy przepisy państwa trzeciego nie pozwalają na stosowanie środków przewidzianych w ust. 1 i 2.

EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW przedstawiają Komisji przedmiotowe projekty regulacyjnych standardów technicznych w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 5, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
7. Państwa członkowskie zapewniają zezwolenie na przekazywanie informacji w ramach grupy, pod warunkiem, że nie narusza to dochodzenia lub analizy dotyczących możliwego prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu prowadzonych przez jednostki analityki finansowej lub przez inne właściwe organy zgodnie z prawem krajowym.
8. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby emitenci pieniądza elektronicznego określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE²³ oraz dostawcy usług płatniczych określone w dyrektywie 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁴ ustanowieni na terytorium tych państw oraz posiadający siedziby zarządu w innym państwie członkowskim lub poza terytorium Unii, wyznaczyli centralny punkt kontaktowy na terytorium tego państwa w celu nadzorowania przestrzegania przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.
9. EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW opracowują projekty regulacyjnych standardów technicznych dotyczące kryteriów określania okoliczności, gdy stosowne jest wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego zgodnie z ust. 8 powyżej, oraz funkcji, jakie powinny pełnić centralne punkty kontaktowe. EUNB, EUNGiPW i EUNUiPPE przedstawiają Komisji przedmiotowe projekty regulacyjnych standardów technicznych w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
10. Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 9, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 43

1. Państwa członkowskie nakładają na podmioty zobowiązane wymóg podjęcia środków proporcjonalnych do ich ryzyka, charakteru działalności i wielkości mających na celu upowszechnianie wśród swoich odpowiednich pracowników wiedzy o przepisach przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, w tym stosowne wymogi dotyczące ochrony danych.

Środki te obejmują udział odpowiednich pracowników w specjalnych programach szkoleniowych dotyczących identyfikowania operacji mogących mieć związek z

---

²³ Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7.

²⁴ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz postępowania w takich przypadkach.

W przypadku gdy osoba fizyczna należąca do jednej z kategorii wymienionych w art. 2 ust. 1 pkt 3) wykonuje czynności zawodowe jako pracownik osoby prawnej, obowiązki przewidziane w niniejszym artykule odnoszą się do tej osoby prawnej, a nie do osoby fizycznej.

2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby podmioty zobowiązane miały dostęp do aktualnych informacji na temat praktyk osób zajmujących się praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, oraz wskazówek dotyczących rozpoznawania transakcji podejrzanych.
3. Państwa członkowskie zapewniają, o ile jest to wykonalne, udzielanie we właściwym czasie informacji zwrotnych o skuteczności zgłoszeń podejrzenia przypadków prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz o działaniach następczych związanych z tymi zgłoszeniami.

SEKCJA 2

NADZÓR

Artykuł 44

1. Państwa członkowskie dopilnowują, aby kantory wymiany walut oraz podmioty świadczące usługi dla funduszy powierniczych i przedsiębiorstw podlegały obowiązkowi rejestracji lub uzyskania zezwolenia, a podmioty świadczące usługi w zakresie gier hazardowych podlegały obowiązkowi uzyskania zezwolenia.
2. W odniesieniu do podmiotów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do zapewnienia, by osoby, które faktycznie kierują lub będą kierowały działalnością tych podmiotów, lub beneficjenci rzeczywiście tych podmiotów są osobami posiadającymi odpowiednie kompetencje i odpowiednią reputację.
3. W odniesieniu do podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a), b), d) i e), państwa członkowskie zapewniają podejmowania przez właściwe organy niezbędnych środków w celu zapobiegania sytuacjom, w których przestępcy lub ich wspólnicy posiadają znaczne lub kontrolne pakietów akcji lub są ich beneficjentami rzeczywistymi, lub zajmują stanowiska kierownicze w tych podmiotach zobowiązanych.

Artykuł 45

1. Państwa członkowskie zobowiązują właściwe organy do skutecznego monitorowania i podejmowania niezbędnych środków służących zapewnieniu przestrzegania wymogów niniejszej dyrektywy.

2. Państwa zapewniają posiadanie przez właściwe organy odpowiednich uprawnień, włącznie z uprawnieniem do nakazania przedstawienia informacji istotnych dla monitorowania przestrzegania odpowiednich przepisów oraz dokonywania kontroli, oraz dysponowanie przez nie wystarczającymi zasobami finansowymi, ludzkimi i technicznymi do wykonywania ich zadań. Państwa członkowskie dopilnowują, aby personel tych organów zachowywał wysokie standardy zawodowe, włączając standardy w zakresie poufności i ochrony danych, cechował się wysoką etyką zawodową oraz odpowiednimi kwalifikacjami.
3. W przypadku instytucji kredytowych i finansowych oraz podmiotów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, właściwe organy posiadają zwiększone kompetencje nadzorcze, w szczególności możliwość przeprowadzania kontroli na miejscu.
4. Państwa członkowskie zapewniają przestrzeganie przez podmioty zobowiązane działające w oddziałach lub jednostkach zależnych w innych państwach członkowskich przepisów krajowych danego innego państwa członkowskiego odnoszących się do niniejszej dyrektywy.
5. Państwa członkowskie zapewniają współpracę właściwych organów danego państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę oddział lub jednostka zależna, z właściwymi organami państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba zarządu podmiotu zobowiązanego, w celu zapewnienia skutecznego nadzoru nad przestrzeganiem wymogów niniejszej dyrektywy.
6. Państwa członkowskie dopilnowują, aby właściwe organy, które stosują podejście oparte na ocenie ryzyka do nadzoru:
  - a) jasno rozumiały ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w ich państwie;
  - b) posiadały dostęp na miejscu i zdalnie do wszystkich stosownych informacji dotyczących ryzyka na szczeblu krajowym i międzynarodowym związanego z klientami, produktami i usługami podmiotów zobowiązanych; oraz
  - c) uzależniały częstotliwość i intensywność nadzoru na miejscu i zdalnego od profilu ryzyka podmiotu zobowiązanego oraz od ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w danym państwie.
7. Ocena profilu ryzyka podmiotów zobowiązanych w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, w tym ryzyka nieprzestrzegania przepisów, podlega przeglądowi zarówno okresowemu, jak i w przypadku wystąpienia znaczących wydarzeń lub zmian w zarządzaniu i działalności danego podmiotu zobowiązanego.
8. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnienie przez właściwe organy poziomu swobody uznania, na jaki zezwolono danemu podmiotowi zobowiązanemu, oraz dokonywanie przez nie właściwego przeglądu ocen ryzyka stanowiących podstawę przedmiotowej swobody uznania, a także adekwatności i wdrażania strategii, kontroli wewnętrznych i procedur tego podmiotu.
9. W przypadku podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3) lit. a), b) i d), państwa członkowskie mogą zezwolić, aby zadania wymienione w ust. 1

wykonywane były przez organy samorządu zawodowego, pod warunkiem że spełniają one wymogi ust. 2 niniejszego artykułu.

10. EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW wydają wytyczne skierowane do właściwych organów zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 dotyczące czynników, które należy stosować przy prowadzeniu nadzoru w oparciu o ocenę ryzyka. Szczególną uwagę należy zwrócić na charakter i wielkość działalności gospodarczej oraz przewidzieć środki szczególne w przypadkach, w których jest to właściwe i proporcjonalne. Wytyczne te wydaje się w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

SEKCJA 3

WSPÓLPRACA

PODSEKCJA I

WSPÓLPRACA KRAJOWA

Artykuł 46

Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez decydentów politycznych, jednostki analityki finansowej, organy ścigania, organy nadzoru i inne właściwe organy biorące udział w przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu skutecznych mechanizmów umożliwiających im współpracę i koordynację na szczeblu krajowym w zakresie opracowywania i wdrażania polityki oraz działań mających na celu zwalczanie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

PODSEKCJA II

WSPÓLPRACA Z EUNB, EUNUiPPE I EUNGiPW

Artykuł 47

Właściwe organy dostarczają EUNB, EUNUiPPE i EUNGiPW wszelkie informacje niezbędne do wykonywania przez nie obowiązków w ramach niniejszej dyrektywy.

WSPÓLPRACA MIĘDZY JEDNOSTKAMI ANALITYKI FINANSOWEJ A KOMISJĄ EUROPEJSKĄ

Artykuł 48

Komisja może udzielić pomocy potrzebnej do ułatwienia koordynacji, w tym wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej w Unii. Może ona regularnie organizować spotkania z przedstawicielami jednostek analityki finansowej państw członkowskich w celu ułatwienia współpracy i wymiany opinii w kwestiach związanych ze współpracą.

Artykuł 49

Państwa członkowskie zapewniają współpracę między swoimi jednostkami analityki finansowej w jak najszerszym zakresie bez względu na to, czy jednostki te są organami administracji, organami ścigania lub organami sądowymi, czy też organami łączącymi różne funkcje.

Artykuł 50

1. Państwa członkowskie zapewniają wymianę między jednostkami analityki finansowej – spontaniczną lub na żądanie – wszelkich informacji mogących mieć znaczenie w odniesieniu do przetwarzania lub analizy informacji lub dochodzeń prowadzonych przez daną jednostkę analityki finansowej dotyczących transakcji finansowych związanych z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu oraz osobami fizycznymi lub prawnymi zaangażowanymi w te działania. We wniosku podaje się odpowiednie fakty, informacje dodatkowe, uzasadnienia wniosku oraz sposób wykorzystania informacji będących przedmiotem wniosku.
2. Państwa członkowskie zapewniają, by jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, była zobowiązana do wykorzystania pełnego zakresu uprawnień posiadanych przez nią w państwie pochodzenia w zakresie otrzymywania i analizowania informacji, gdy odpowiada ona na wniosek o udzielenie informacji, o którym mowa w ust. 1, złożony przez inną jednostkę analityki finansowej mającą siedzibę w Unii. Jednostka analityki finansowej, do której skierowano wniosek, udziela odpowiedzi w odpowiednim czasie i zarówno jednostka składająca wniosek, jak i jednostka, do której go skierowano, stosują w miarę możliwości bezpieczne cyfrowe narzędzia wymiany informacji.
3. Jednostka analityki finansowej może odmówić ujawnienia informacji, które mogłyby zaszkodzić dochodzeniu prowadzonemu w państwie członkowskim, do którego skierowano wniosek, lub w wyjątkowych okolicznościach w przypadku, gdy ujawnienie informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub państwa członkowskiego, lub nie miałyby znaczenia w stosunku do celów, dla których zostały one zgromadzone. Jakkolwiek taką odmowę uzasadnia się odpowiednio jednostce analityki finansowej wnioskującej o informacje.

Artykuł 51

Informacje i dokumenty otrzymane zgodnie z art. 49 i 50 wykorzystuje się do wykonywania zadań jednostki analityki finansowej określonych w niniejszej dyrektywie. Przy przekazywaniu informacji i dokumentów zgodnie z art. 49 i 50, przekazująca jednostka analityki finansowej może nałożyć ograniczenia i warunki korzystania z tych informacji. Jednostka analityki finansowej otrzymująca informacje przestrzega wspomnianych ograniczeń i warunków. Pozostaje to bez wpływu na wykorzystywanie ich do celów dochodzeń i postępowań karnych związanych z zadaniami jednostki analityki finansowej w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, wykrywania przypadków prania pieniędzy i finansowania terroryzmu i prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.

Artykuł 52

Państwa członkowskie zapewniają podjęcie przez jednostki analityki finansowej wszelkich niezbędnych środków, w tym środków bezpieczeństwa, w celu dopilnowania, aby informacje przekazane zgodnie z art. 49 i 50 nie były dostępne dla innego organu, agencji lub departamentu bez wyrażenia uprzedniej zgody przez jednostkę analityki finansowej udostępniającą informacje.

Artykuł 53

1. Państwa członkowskie zachęcają swoje jednostki analityki finansowej do korzystania z chronionych kanałów komunikacji pomiędzy jednostkami analityki finansowej i zdecentralizowanej sieci komputerowej FIU.net.
2. Państwa członkowskie zapewniają współpracę między swoimi jednostkami analityki finansowej w zakresie stosowania zaawansowanych technologii w celu realizacji ich zadań określonych w niniejszej dyrektywie. Technologie te umożliwiają jednostkom analityki finansowej dopasowanie ich danych do danych innych jednostek analityki finansowej w sposób anonimowy dzięki zapewnieniu pełnej ochrony danych osobowych w celu wykrycia podmiotów, które są przedmiotem zainteresowania jednostki analityki finansowej w innych państwach członkowskich, oraz identyfikacji ich dochodów i środków finansowych.

Artykuł 54

Państwa członkowskie zapewniają współpracę swoich jednostek analityki finansowej z Europolem w zakresie przeprowadzanych analiz, które mają wymiar transgraniczny dotyczący co najmniej dwóch państw członkowskich.

SEKCJA 4

SANKCJE

Artykuł 55

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość pociągania podmiotów zobowiązanych do odpowiedzialności z tytułu naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.
2. Bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do nakładania sankcji karnych, państwa członkowskie zapewniają możliwość podjęcia przez właściwe organy odpowiednich środków administracyjnych i nałożenia sankcji administracyjnych w przypadku naruszenia przez podmioty zobowiązane przepisów krajowych przyjętych w ramach wdrażania niniejszej dyrektywy oraz zapewniają ich stosowanie. Przedmiotowe środki i sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.
3. Jeżeli zobowiązania mają zastosowanie do osób prawnych, państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania sankcji wobec członków organu zarządzającego lub wszelkich innych osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenie w świetle prawa krajowego.
4. Państwa członkowskie zapewniają posiadanie przez właściwe organy wszelkich uprawnień dochodzeniowych koniecznych do wykonywania ich funkcji. Wykonując swoje uprawnienia w zakresie nakładania sankcji, właściwe organy ściśle ze sobą współpracują w celu dopilnowania, aby środki lub sankcje administracyjne przynosiły pożądane wyniki, oraz koordynują swoje działania w przypadkach o charakterze transgranicznym.

Artykuł 56

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie co najmniej w sytuacjach, w których podmioty zobowiązane wykazują systematyczne uchybienia w odniesieniu do wymogów zawartych w następujących artykułach:
  - a) 9–23 (należyta staranność wobec klienta);
  - b) 32, 33 i 34 (zgłaszanie transakcji podejrzanych);
  - c) 39 (prowadzenie rejestrów); oraz
  - d) 42 i 43 (kontrole wewnętrzne).
2. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w przypadkach, o których w ust. 1, możliwe do zastosowania środki i sankcje administracyjne uwzględniały co najmniej następujące elementy:
  - a) oświadczenie publiczne wskazujące osoby fizyczne lub prawne oraz naturę naruszenia;

- b) decyzję zobowiązującą osoby fizyczne lub prawnych do zaprzestania danego działania i zaniechania powtarzania tego działania;
- c) w przypadku podmiotu zobowiązanego podlegającego zezwoleniu wycofanie zezwolenia;
- d) tymczasowy zakaz pełnienia funkcji w instytucjach wobec jakiegokolwiek członka organu zarządzającego podmiotem zobowiązanym pociągniętego do odpowiedzialności;
- e) w przypadku osoby prawnej administracyjne sankcje pieniężne w wysokości do 10 % całkowitego rocznego obrotu danej osoby prawnej za poprzedni rok obrotowy;
- f) w przypadku osoby fizycznej administracyjne sankcje pieniężne w wysokości do 5 000 000 EUR lub, w przypadku państw, w których euro nie jest oficjalną walutą, w wysokości odpowiedniej kwoty w walucie krajowej na dzień wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
- g) administracyjne sankcje pieniężne w wysokości dwukrotnej kwoty zysków otrzymanych lub strat unikniętych w wyniku naruszenia w przypadkach, w których możliwe jest ich określenie.

Do celów lit. e), jeżeli osoba prawna jest jednostką zależną jednostki dominującej, właściwym całkowitym rocznym obrotem jest całkowity roczny obrót wynikający ze skonsolidowanego sprawozdania ostatecznej jednostki dominującej za poprzedni rok budżetowy.

Artykuł 57

1. Państwa członkowskie zapewniają niezwłoczne opublikowanie przez właściwe organy wszelkich sankcji lub środków nałożonych w związku z naruszeniem przepisów krajowych przyjętych w ramach wdrażania niniejszej dyrektywy wraz z informacjami dotyczącymi rodzaju i charakteru naruszenia oraz tożsamości osób za nie odpowiedzialnych, z wyjątkiem przypadków, w których publikacja taka poważnie zagrażałaby stabilności rynków finansowych. W przypadkach, w których publikacja wyrządziłaby nieproporcjonalne szkody zaangażowanym stronom, właściwe organy publikują informację o sankcjach w sposób anonimowy.
2. Państwa członkowskie zapewniają uwzględnienie przez właściwe organy przy określaniu rodzaju sankcji lub środków administracyjnych i wysokości administracyjnych sankcji pieniężnych wszelkich istotnych okoliczności, takich jak:
  - a) waga i czas trwania naruszenia;
  - b) stopień odpowiedzialności odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej;
  - c) siła finansowa odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej wynikająca z całkowitego obrotu lub rocznego dochodu danej osoby;
  - d) wielkość zysków otrzymanych lub strat unikniętych odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej, o ile można je określić;

- e) straty poniesione przez osoby trzecie w związku z naruszeniem, o ile można je określić;
  - f) stopień współpracy odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej z właściwym organem;
  - g) uprzednie naruszenia popełnione przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.
3. EUNB, EUNUiPPE oraz EUNGiPW wydają wytyczne skierowane do właściwych organów zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 dotyczące rodzajów środków i sankcji administracyjnych oraz wysokości administracyjnych sankcji pieniężnych mających zastosowanie wobec podmiotów zobowiązanych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1) i 2). Wspomniane wytyczne wydaje się w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.
4. W przypadku osób prawnych państwa członkowskie zapewniają możliwość pociągnięcia ich do odpowiedzialności za naruszenia określone w art. 56 ust. 1, popełnione na ich korzyść przez jakąkolwiek osobę działającą samodzielnie albo jako członek organu osoby prawnej, zajmującą kierownicze stanowisko w ramach tej osoby prawnej na podstawie któregośkolwiek z następujących uprawnień:
- a) uprawnienia do reprezentowania osoby prawnej;
  - b) uprawnienia do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub
  - c) uprawnienia do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.
5. Poza przypadkami określonymi w ust. 4 państwa członkowskie zapewniają możliwość pociągnięcia osób prawnych do odpowiedzialności, w przypadku gdy brak nadzoru lub kontroli ze strony osoby, o której mowa w ust. 4, umożliwił popełnienie naruszeń określonych w art. 56 ust. 1 na korzyść osoby prawnej przez osobę jej podlegającą.

Artykuł 58

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie przez właściwe organy skutecznych mechanizmów zachęcających do zgłaszania właściwym organom naruszeń przepisów krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę.
2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej następujące elementy:
- a) szczegółowe procedury przyjmowania zgłoszeń naruszeń wraz z działaniami następczymi;
  - b) właściwą ochronę pracowników instytucji, którzy zgłaszają naruszenia popełnione w instytucji;

- c) ochronę danych osobowych, zarówno osoby, która zgłasza naruszenia, jak i osoby fizycznej, co do której istnieje domniemanie się, że jest odpowiedzialna za naruszenie, zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie 95/46/WE.
3. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów zobowiązanych posiadania odpowiednich procedur wewnętrznego zgłaszania naruszeń przez ich pracowników za pośrednictwem szczególnego, niezależnego i anonimowego kanału.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 59

W terminie czterech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wdrażania niniejszej dyrektywy i przedstawia je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 60

Dyrektywy 2005/60/WE i 2006/70/WE tracą moc ze skutkiem od dnia [*insert date – day after the date set out in the first subparagraph of Article 61*].

Odniesienia do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji określoną w załączniku IV.

Artykuł 61

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [*two years after adoption*]. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 62

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 63

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZALĄCZNIK I

Poniższy wykaz stanowi niewyczerpujący wykaz zmiennych elementów ryzyka, które podmioty zobowiązane uwzględniają przy określaniu zakresu stosowania środków należytej staranności wobec klienta zgodnie z art. 11 ust. 3:

- (i) przeznaczenie rachunku lub stosunku;
- (ii) wartość aktywów deponowanych przez klienta lub wielkość przeprowadzanych transakcji;
- (iii) regularność lub czas trwania stosunku gospodarczego.

ZAŁĄCZNIK II

Poniższy wykaz stanowi niewyczerpujący wykaz czynników możliwie niższego ryzyka oraz rodzajów dowodów dotyczących możliwie niższego ryzyka, o których mowa w art. 14:

- (1) Czynniki ryzyka związane z klientami:
  - a) spółki akcyjne notowane na giełdzie papierów wartościowych i podlegające wymogom ujawniania informacji (nałożonym przez zasady obowiązujące na giełdzie papierów wartościowych lub w drodze ustawy lub środków możliwych do wyegzekwowania) nakładające wymóg zapewnienia odpowiedniej przejrzystości beneficjenta rzeczywistego;
  - b) jednostki administracji publicznej lub przedsiębiorstwa publiczne;
  - c) klienci będący rezydentami obszarów geograficznych o niższym ryzyku wymienionych w pkt 3.

- (2) Czynniki ryzyka związane z produktami, usługami, transakcjami lub kanałami dostawy:
  - a) polisy ubezpieczeniowe na życie o niskiej wysokości składki;
  - b) polisy ubezpieczeniowe programów emerytalno-rentowych, jeżeli nie ma możliwości wcześniejszego odstąpienia i polisy nie można wykorzystać jako zabezpieczenia;
  - c) program emerytalno-rentowy, program wieku starczego lub podobny program zapewniający świadczenia emerytalne dla pracowników, w którym składki odprowadza się z wynagrodzenia i którego regulamin nie zezwala na przeniesienie uprawnień;
  - d) produkty lub usługi finansowe zapewniające właściwie zdefiniowane i ograniczone usługi pewnym rodzajom klientów w celu zwiększenia dostępu do celów włączenia społecznego pod względem finansowym;
  - e) produkty, w przypadku których ryzyko prania pieniędzy/finansowania terroryzmu zależy od innych czynników, takich jak rozmiar portfela lub przejrzystość własności (np. pewne rodzaje pieniędzy elektronicznych zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2009/110/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością).

- (3) Geograficzne czynniki ryzyka:
  - a) inne państwa członkowskie UE;
  - b) państwa trzecie posiadające skuteczne systemy finansowe przeciwdziałające praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
  - c) państwa trzecie, w których wiarygodne źródła zidentyfikowały niski poziom korupcji lub innej działalności przestępczej;

- d) państwa trzecie, które podlegają wymogom zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu zgodnym z zaleceniami FATF, które skutecznie wdrożyły te wymogi i które podlegają skutecznemu nadzorowi lub monitorowaniu zgodnie z zaleceniami FATF w celu zapewnienia zgodności z tymi wymogami.

ZAŁĄCZNIK III

Poniższy wykaz stanowi niewyczerpujący wykaz czynników możliwie wyższego ryzyka oraz rodzajów dowodów dotyczących możliwie wyższego ryzyka, o których mowa w art. 16 ust. 3:

- (1) Czynniki ryzyka związane z klientami:
  - a) stosunek gospodarczy zachodzi w nietypowych okolicznościach;
  - b) klienci będący rezydentami państw wymienionych w pkt 3);
  - c) osoby prawne lub porozumienia prawne służące do kontrolowania aktywów osobistych;
  - d) przedsiębiorstwa posiadające formalnych akcjonariuszy lub akcje na okaziciela;
  - e) przedsiębiorstwa o znacznym udziale gotówki w obrocie;
  - f) struktura własności przedsiębiorstwa wydaje się być nietypowa lub nadmiernie złożona, biorąc pod uwagę charakter działalności przedsiębiorstwa.
- (2) Czynniki ryzyka związane z produktami, usługami, transakcjami lub kanałami dostawy:
  - a) bankowość prywatna;
  - b) produkty lub transakcje mogące sprzyjać anonimowości;
  - c) niebezpośrednie stosunki gospodarcze lub transakcje;
  - d) płatności otrzymywane od nieznanymi lub niepowiązanych osób trzecich;
  - e) nowe produkty i nowe praktyki gospodarcze, w tym nowe mechanizmy dostawy, oraz korzystanie z nowych lub rozwijających się technologii, zarówno w przypadku nowych, jak i istniejących produktów.
- (3) Geograficzne czynniki ryzyka:
  - a) państwa zidentyfikowane przez wiarygodne źródła, takie jak publiczne oświadczenia FATF, wzajemna ocena lub szczegółowe sprawozdania z oceny, lub opublikowane sprawozdania uzupełniające, jako nieposiadające skutecznych systemów finansowych przeciwdziałających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
  - b) państwa, w których wiarygodne źródła zidentyfikowały wysoki poziom korupcji lub innej działalności przestępczej;
  - c) państwa objęte sankcjami, embargiem lub podobnymi środkami nałożonymi np. przez ONZ;
  - d) państwa finansujące lub wspierające działania terrorystyczne lub państwa, na terytorium których działają określone organizacje terrorystyczne.

ZALĄCZNIK IV

Tabela korelacji, o której mowa w art. 60.

Dyrektywa 2005/60/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1	Artykuł 1
Artykuł 2	Artykuł 2
Artykuł 3	Artykuł 3
Artykuł 4	Artykuł 4
Artykuł 5	Artykuł 5
	Artykuły 6–8
Artykuł 6	Artykuł 9
Artykuł 7	Artykuł 10
Artykuł 8	Artykuł 11
Artykuł 9	Artykuł 12
Artykuł 10 ust. 1	Artykuł 10 lit. d)
Artykuł 10 ust. 2	-
Artykuł 11	Artykuły 13, 14 i 15
Artykuł 12	-
Artykuł 13	Artykuły 16–23
Artykuł 14	Artykuł 24
Artykuł 15	-
Artykuł 16	Artykuł 25
Artykuł 17	-
Artykuł 18	Artykuł 26
	Artykuł 27
Artykuł 19	Artykuł 28
	Artykuł 29
	Artykuł 30

Artykuł 20	-
Artykuł 21	Artykuł 31
Artykuł 22	Artykuł 32
Artykuł 23	Artykuł 33
Artykuł 24	Artykuł 34
Artykuł 25	Artykuł 35
Artykuł 26	Artykuł 36
Artykuł 27	Artykuł 37
Artykuł 28	Artykuł 38
Artykuł 29	-
Artykuł 30	Artykuł 39
Artykuł 31	Artykuł 42
Artykuł 32	Artykuł 40
Artykuł 33	Artykuł 41
Artykuł 34	Artykuł 42
Artykuł 35	Artykuł 43
Artykuł 36	Artykuł 44
Artykuł 37	Artykuł 45
	Artykuł 46
Artykuł 37a	Artykuł 47
Artykuł 38	Artykuł 48
	Artykuły 49–54
Artykuł 39	Artykuły 55–58
Artykuł 40	-
Artykuł 41	-
Artykuł 41a	-
Artykuł 41b	-

Artykuł 42	Artykuł 59
Artykuł 43	-
Artykuł 44	Artykuł 60
Artykuł 45	Artykuł 61
Artykuł 46	Artykuł 62
Artykuł 47	Artykuł 63

Dyrektywa 2006/70/WE	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1	-
Artykuł 2 ust. 1, 2 i 3	Artykuł 3 ust. 7 lit. d), e) i f)
Artykuł 2 ust. 4	-
Artykuł 3	-
Artykuł 4	Artykuł 2 ust. 2–8
Artykuł 5	-
Artykuł 6	-
Artykuł 7	-